

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра фінансів, обліку та оподаткування

ДОПУСТИТИ ДО ЗАХИСТУ

Завідувач кафедри

_____ Тетяна КОСОВА

«__» «лютого» 2023 р.

**ВИПУСКНА РОБОТА
(ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА)**

**ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ
ОС «БАКАЛАВР»**

Тема: «Аналіз фінансової конкурентоспроможності підприємства та шляхи її покращення»

Виконав(ла): Наталія ПЕТРЕНКО

Керівник: доктор філософії, доцент Євген НЕСЕНЮК

Консультанти з окремих розділів пояснювальної записки:

перший розділ - доктор філософії, доцент Євген НЕСЕНЮК

другий розділ - доктор філософії, доцент Євген НЕСЕНЮК

Нормоконтролер: старший викладач Наталія ЗАДЕРАКА

Київ 2023

НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра фінансів, обліку та оподаткування
Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
Освітньо-професійна програма «Фінанси і кредит»

ЗАТВЕРДЖУЮ
завідувач кафедри
Тетяна КОСОВА
«11 « січня 2023 р.

ЗАВДАННЯ на виконання випускної роботи

здобувача вищої освіти ПЕТРЕНКО Наталії Володимирівни
(прізвище, ім'я у родовому відмінку)

1. Тема випускної роботи «Аналіз фінансової конкурентоспроможності підприємства та шляхи її покращення» затверджена наказом ректора від 26.12.2022 № 2423ст

2. Термін виконання роботи: з 17. 01. 2023 до 28. 02. 2023.

3. Вихідні дані до роботи: нормативно-правова база, дані Державної служби статистики України, дані обліково-інформаційної системи підприємства, фінансова, податкова, статистична звітність Приватного акціонерного товариства «Володарка»

4. Зміст пояснювальної записки:

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-ПРИКЛАДНІ ЗАСАДИ АНАЛІЗУ ФІНАНСОВОЇ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Фінансова конкурентоспроможність підприємства як об'єкт аналізу

1.2. Інформаційне забезпечення аналізу фінансової конкурентоспроможності підприємства

1.3. Фінансово-економічний паспорт Приватного акціонерного товариства «Володарка»

Висновки до розділу 1

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ФІНАНСОВОЇ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПрАТ «ВОЛОДАРКА» ТА ШЛЯХИ ЇЇ ПОКРАЩЕННЯ

2.1. Діагностика фінансової конкурентоспроможності підприємства

2.2. Оцінка впливу фінансової конкурентоспроможності на узагальнюючі показники діяльності підприємства

2.3. Шляхи покращення фінансової конкурентоспроможності підприємства

Висновки до розділу 2

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

5. Перелік обов'язкового графічного (ілюстративного) матеріалу:

ЛИСТ 1. Фінансова конкурентоспроможність підприємства як об'єкт аналізу.
 ЛИСТ 2. Інформаційне забезпечення аналізу фінансової конкурентоспроможності підприємства. ЛИСТ 3. Фінансово-економічний паспорт ПрАТ «Володарка». ЛИСТ 4. Діагностика фінансової конкурентоспроможності підприємства. ЛИСТ 5. Оцінка впливу фінансової конкурентоспроможності на узагальнюючі показники діяльності підприємства. ЛИСТ 6. Шляхи покращення фінансової конкурентоспроможності підприємства

6. Календарний план-графік

№ пор.	Завдання	Термін виконання	Відмітка про виконання
1	Написання першого розділу випускної роботи та надання його керівнику	17.01.2023 – 27.01.2023	
2	Написання та оформлення матеріалів другого розділу випускної роботи і надання його керівнику	28.01.2023 – 07.02.2023	
3	1. Узгодження випускної роботи з науковим керівником. 2. Проходження нормоконтролю та перевірку на академічну доброчесність. 3. Отримання рецензії та відгуку на випускну роботу. 4. Підготовка виступу.	08.02.2023 – 14.02.2023	
4	1. Переплетення випускної роботи. 2. Подання випускної роботи та супровідних документів секретарю ДЕК	15.02.2023 – 17.02.2023	

7. Консультанти з окремих розділів

РОЗДІЛ	КОНСУЛЬТАНТ (посада, прізвище, ім'я, по батькові)	ПІДПИС, ДАТА	
		ЗАВДАННЯ ВИДАВ	ЗАВДАННЯ ПРИЙНЯВ
РОЗДІЛ 1	доктор філософії, доцент Євген НЕСЕНЮК		
РОЗДІЛ 2	доктор філософії, доцент Євген НЕСЕНЮК		

8. Дата видачі завдання: «10» січня 2023 р.

Керівник випускної роботи _____ Євген НЕСЕНЮК

(підпис керівника)

Завдання прийняв до виконання _____ Наталія ПЕТРЕНКО

(підпис здобувача)

РЕФЕРАТ

Пояснювальна записка до випускної роботи «Аналіз фінансової конкурентоспроможності підприємства та шляхи її покращення»: 75 с., 16 рис., 15 табл., 48 літературних джерела.

Мета випускної роботи: розробка заходів з покращення фінансової конкурентоспроможності підприємства.

Об'єкт дослідження – процес управління фінансовою конкурентоспроможністю підприємства.

Предмет дослідження – сукупність теоретико-методичних та науково-практичних аспектів покращення фінансової конкурентоспроможності Приватного акціонерного товариства «Володарка».

Методи дослідження: порівняння, класифікація, деталізація та ідентифікація, таблиці та графіки, нормативний, економіко-математичного моделювання, факторного і коефіцієнтного аналізу.

Результати випускної роботи рекомендується використовувати під час проведення наукових досліджень, в практичній діяльності СГД реального сектора економіки, зокрема швейної промисловості.

АНАЛІЗ, ФІНАНСОВА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ, ДІЯЛЬНІСТЬ, ПІДПРИЄМСТВО, ШЛЯХИ, ПОКРАЩЕННЯ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ

АТ - акціонерне товариство

ДУ – Державна установа

ЄДР – єдиний державний реєстр

МСФЗ – Міжнародні стандарти фінансової звітності

НП(С)БО – Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку

НТП – науково-технічний прогрес

ПАТ – публічне акціонерне товариство

ПП - Приватне підприємство

ПрАТ – приватне акціонерне товариство

СГД – суб'єкт господарювання

ТОВ – Товариство з обмеженою відповідальністю

ШП – швейні підприємства

ЗМІСТ

ВСТУП.....	7
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-ПРИКЛАДНІ ЗАСАДИ АНАЛІЗУ ФІНАНСОВОЇ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	10
1.1. Фінансова конкурентоспроможність підприємства як об'єкт аналізу..	10
1.2. Інформаційне забезпечення аналізу фінансової конкурентоспроможності підприємства	25
1.3. Фінансово-економічний паспорт Приватного акціонерного товариства «Володарка».....	29
Висновки до розділу 1.....	36
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ФІНАНСОВОЇ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПрАТ «ВОЛОДАРКА» ТА ШЛЯХИ ЇЇ ПОКРАЩЕННЯ.....	39
2.1. Діагностика фінансової конкурентоспроможності підприємства	39
2.2. Оцінка впливу фінансової конкурентоспроможності на узагальнюючі показники діяльності підприємства	47
2.3. Шляхи покращення фінансової конкурентоспроможності підприємства	53
Висновки до розділу 2.....	61
ВИСНОВКИ.....	65
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	70
ДОДАТКИ.....	75

ВСТУП

Актуальність проблеми. Конкуренція є невід’ємним атрибутом ринкової економіки. Конкурентоспроможність виявляється лише в умовах конкуренції і через конкуренцію. Іманентний базовий закон конкуренції дозволяє СГД різних видів економічної діяльності успішно функціонувати та розвиватися у сегментах, що мають певні конкурентні переваги у формі нижчих цін, вищої якості та ексклюзивності продукції, відомого бренду, інновативності виробництва, ресурсозберігаючих технологій, вигідного місцерозташування, спеціальних податкових режимів, більшої кваліфікації персоналу. Конкурентоспроможність підприємства визначається його здатністю більш ефективно використовувати обмежені ресурси. Залежно від виду яких виділяють різні види конкурентоспроможності. Ринкова – пов’язана з продукцією СГД, яка користується більшим попитом на ринку за наявних характеристик порівняно з іншою відповідних просторово-часових умовах. Енергетична – з кращими показниками енергоефективності і енергоємності. Фінансова конкурентоспроможність пов’язана з формуванням певних переваг у обсягах продаж, фінансових результатах, рентабельності, оборотності активів і капіталу.

Глобалізаційні та інтеграційні тенденції посилюють конкуренцію на національних і міжнародних фінансових та товарних ринках. Це стимулює підприємства, особливо експорто-орієнтовані, до побудови якісних систем управління фінансової конкурентоспроможністю, невід’ємними складовими яких є функції фінансового планування та фінансової діагностики. Завданням зазначених функцій є створення і зміцнення конкурентних переваг у фінансовому стані як ключового фактору успіху СГД.

Зазначена проблема є актуальною для вітчизняних швейних підприємств через посилення інтенсивності конкуренції на ринках одягу з іноземними виробниками, що змушує їх постійно моніторити зміни попиту, вартість сировини. Забезпечення фінансової конкурентоспроможності за критерієм

рентабельності активів потребує впровадження інноваційних технологій виробництва і використання стратегічного фінансового управління. Загострення конкурентної боротьби поміж фірмами-виробниками змушує шукати їх нові засоби впливу на рішення покупців.

Необхідність постійної оцінки та діагностики конкурентоспроможності швейних підприємств, спрямованих на контроль установлених таргетів перспективне формування конкурентних переваг, обумовлює актуальність теми випускної роботи.

Мета випускної роботи: розробка заходів з покращення фінансової конкурентоспроможності підприємства.

Досягнення поставленої мети зумовило необхідність постановки наступних **завдань:**

визначити сутність фінансової конкурентоспроможності підприємства як об'єкта аналізу;

розкрити інформаційне забезпечення аналізу фінансової конкурентоспроможності підприємства;

створити фінансово-економічний паспорт Приватного акціонерного товариства «Володарка»;

провести діагностику фінансової конкурентоспроможності підприємства;

оцінити вплив фінансової конкурентоспроможності на узагальнюючі показники діяльності підприємства;

обґрунтувати шляхи покращення фінансової конкурентоспроможності підприємства.

Об'єкт дослідження – процес управління фінансовою конкурентоспроможністю підприємства.

Предмет дослідження – сукупність теоретико-методичних та науково-практичних аспектів покращення фінансової конкурентоспроможності Приватного акціонерного товариства «Володарка».

Методи дослідження. порівняння, класифікація, деталізація та

ідентифікація, таблиці та графіки, нормативний, економіко-математичного моделювання, факторного і коефіцієнтного аналізу.

Інформаційною базою дослідження є законодавчо-нормативні акти, наукові публікації вітчизняних вчених у фахових виданнях, академічні видання, монографії, матеріали наукових конференцій, інтернет-ресурси, матеріали фінансової звітності, податкової, статистичної звітності ПрАТ «Володарка».

Практичне значення одержаних результатів. Результати випускної роботи рекомендується використовувати під час проведення наукових досліджень, в практичній діяльності підприємств реального сектора економіки, зокрема швейної промисловості.

Структура, зміст та обсяг випускної роботи. Випускна робота складається із вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Основний зміст випускної роботи розміщено на 75 сторінках друкованого тексту, у тому числі 15 таблиць, 16 рисунків та 2 додатка на 23 сторінках. Список використаних літературних джерел налічує 48 найменування і подано на 5 сторінках.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИКО-ПРИКЛАДНІ ЗАСАДИ АНАЛІЗУ ФІНАНСОВОЇ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Фінансова конкурентоспроможність підприємства як об'єкт аналізу

Конкурентоспроможність підприємства – це наявність у нього будь-якої ексклюзивної цінності, що дає переваги перед конкурентами. За джерелами виникнення вона поділяється на внутрішню та зовнішню. Конкурентоспроможність підприємства може мати різноманітні форми в залежності від специфіки галузі, товару, ринку. В основі визначення товарної конкурентоспроможності лежать запити споживачів та сприйняття ними переваг товару, яке формується різноманітними каналами передачі інформації, у т.ч. засобами реклами. В основі товарної конкурентоспроможності лежить реальна, виразна, суттєва відмінність від конкурентів у кількості чотирьох-п'яти конкурентних переваг, які необхідно постійно підтримувати. Джерелами товарної конкурентоспроможності підприємства є його прогресивна організаційно-технологічна і соціально-економічна база, вміння аналізувати та своєчасно здійснювати заходи щодо укріплення конкурентних переваг. Аналіз та оцінка рівня товарної конкурентоспроможності підприємства необхідна не тільки на етапі виробництва, але і на всіх етапах збутового процесу.

Конкурентоспроможність підприємства як комплексне поняття визначають показники, які характеризують: ефективність виробництва, конкурентоспроможність продукції (товарна конкурентоспроможність), ефективність збуту та просування товарів, імідж підприємства (маркетингова конкурентоспроможність), фінансовий стан підприємства (фінансова конкурентоспроможність) тощо. Конкретний набір оціночних показників залежить від методу визначення конкурентоспроможності підприємства.

Конкурентоспроможність підприємства може бути реальною та потенційною. В основі останньої лежать наявні для цього можливості вивчати попит (ринок), проектувати, виготовляти та реалізувати товари, параметри яких є привабливішими для споживачів порівняно з товарами конкурентів. Конкурентоспроможність підприємства оцінюється шляхом зіставлення його конкретних позицій відносно інших підприємств-конкурентів на одному ринку за наступними параметрами: технологія; здатність обладнання; знання та практичний досвід персоналу; система управління; маркетингова політика; імідж; комунікації; фінансовий стан і фінансові результати; прибутковість і рентабельність; можливість адаптуватися до мінливих умов внутрішнього та зовнішнього середовища. Основні конкурентні переваги підприємства формує прогресивна організаційно-технологічна і соціально-економічна база, а також постійний моніторинг зовнішнього середовища в частині конкурентоспроможності інших підприємств для зміцнення власної. Для оцінки конкурентоспроможності використовують різні методи, зокрема графічний на основі радіальної діаграми конкурентоспроможності, або багатокутника конкурентоспроможності.

Конкурентоспроможність підприємства залежить від ефективності використання виробничого, маркетингового, фінансового, науково-технічного, інноваційного, кадрового, майнового потенціалу, гнучкості пристосування до змін зовнішнього середовища функціонування та випередження цих змін. Конкурентоспроможність підприємства є мікроекономічною категорією і залежить від конкурентного середовища, яке формується на рівні галузі, регіону функціонування та економіки України загалом.

Для зміцнення конкурентоспроможності підприємства її необхідно прогнозувати і планувати на коротко-, середньо- та довгостроковому горизонті. Технологію планування стратегічної конкурентоспроможності ШП пропонується реалізовувати у такій послідовності:

1) Інформаційне забезпечення - передбачає формування бази даних про внутрішнє середовища підприємства на засадах аналізу фінансової, статистичної звітності, даних управлінського, фінансового, податкового, бухгалтерського, управлінського обліку.

2) Визначення цілей у сфері досягнення відповідного рівня конкурентоспроможності залежно від встановлених пріоритетів діяльності, ринкових позицій, характеру ринку (висококонкурентний, олігополістичний, монополістичний тощо), перспектив, можливостей та загроз розвитку. Альтернативними цілями планування конкурентоспроможності ШП можуть бути: утримання існуючих конкурентних позицій на ринку; захоплення нових ринків та формування на них конкурентних переваг; створення нових конкурентних переваг з метою

випередження існуючих та потенційних конкурентів; цілеспрямоване формування конкурентних переваг в окремих сферах з метою виходу із позиції «аутсайдера» на ринку; досягнення лідерської конкурентної позиції; активізація діяльності з підвищення конкурентоспроможності підприємства у зв'язку із загостренням конкуренції. На сучасному етапі для переважної більшості українських ШП пріоритетними є цілі щодо утримання існуючих конкурентних позицій на ринку та перехід із ролі «аутсайдера» у роль «гідного конкурента».

3) Аналіз зовнішнього та внутрішнього середовища функціонування ШП, який лежить в основі подальшого вибору стратегій

досягнення бажаного для ШП рівня конкурентоспроможності. В процесі аналізу використовується широкого спектру методів дослідження: порівняльний, нормативний, динамічний, структурний, індексний, індикаторний, експертний, кореляційно-регресійний, оптимізаційно-варіантний; динаміко-статистичний. Результатом SWOT-аналізу є отримання висновків про сильні та слабкі сторони ШП, шанси та загрози середовища функціонування, конкурентні переваги та вади ШП.

4) Обґрунтування інструментарію вибору стратегій досягнення конкурентоспроможності ШП. На основі матриць І. Ансоффа, БКГ, Мак-Кінсі, моделей

комплексного ділового аналізу *PIMS* і конкурентного аналізу М. Портера тощо.

5) Формування альтернативних пакетів стратегій досягнення очікуваного рівня конкурентоспроможності ШП на основі синтезу таких стратегій: фінансових, виробничих, технологічних, майнових, кадрових, технічних, маркетингових, продуктових, цінових, інвестиційних тощо. При цьому пріоритетною є фінансова стратегія, оскільки від можливостей фінансування розвитку залежить реалізація інноваційних проектів у різних сферах діяльності ШП. При визначенні альтернативних пакетів стратегій досягнення очікуваного рівня конкурентоспроможності

використовують сценарний підхід до оцінки розвитку подій, ділової активності тощо з формуванням песимістичного, оптимістичного та усередненого прогнозів.

Основними фінансовими стратегіями є: стратегії самофінансування, кредитування, акціонування, випуску акцій і облігацій, залучення реальних інвестицій тощо. У поточних кризових умовах значно ускладнилось використання стратегій самофінансування, а отримання боргових ресурсів стримується високим рівнем кредитних ставок, жорсткими вимогами до заставних зобов'язань та документального забезпечення кредитування, а також корумпованість у цій сфері. Емісія цінних

паперів з метою залучення зовнішнього фінансування стримується їх низькою інвестиційною привабливістю, недостатнім розвитком інфраструктури фондового ринку, його низькою капіталізацією тощо.

б) Вибір оптимального пакету стратегій досягнення очікуваного рівня.

7) Розробка стратегічного плану досягнення конкурентоспроможності ШП.

Після розробки планів стратегічної конкурентоспроможності підприємства здійснюється планування тактичної конкурентоспроможності ШП за такими етапами:

1) Аналіз ресурсних можливостей щодо реалізації обраних стратегій: фінансових, технічних, майнових,

кадрових, матеріальних, енергетичних, інформаційних тощо.

2) Обґрунтування інструментарію тактичного планування конкурентоспроможності.

3) Планування системи ключових показників діяльності ШР в межах досягнення конкурентоспроможності.

4) Розробка сукупності заходів із поточної реалізації обраних стратегій конкурентоспроможності, зокрема: отримання кредитних ресурсів під фінансування нових проєктів, проведення широкомасштабної рекламної кампанії, підвищення кваліфікації працівників, оновлення технічного складу, модифікація продукції ШП тощо.

5) Фінансове обґрунтування запропонованих заходів шляхом прогнозу впливу обраних стратегій на фінансовий стан підприємства. У результаті відбувається формування трьох основних бюджетів: бюджету доходів і витрат, бюджету руху грошових коштів, бюджету активів та пасивів. Бюджет доходів і витрат відображає їх за фактом реального здійснення незалежно від оплати для оцінки реальної фінансової результативності діяльності ШП. Бюджет руху грошових коштів ураховує всі види діяльності ШП, джерела його фінансування і цільовий розподіл отриманих коштів для визначення платоспроможності підприємства та його фінансових

можливостей. Бюджет активів і пасивів відображає формування капіталу підприємства, їх розміщення в майно за умови нарахування амортизації матеріальних та нематеріальних активів економічними, а не податковими методами.

б) Формування адміністративних важелів досягнення конкурентоспроможності підприємства на основі розробки і реалізації єдиної політики, процедур, правил, норм поведінки та корпоративної культури тощо.

7) Розробка програми поетапного досягнення очікуваного рівня конкурентоспроможності підприємства, яка містить показники, заходи, фінансове обґрунтування, періоди виконання

з а в д а н ь , в и з н а ч е н н я в і д п о в і д а л ь н и х
в и к о н а в ц і в . П р о г р а м а є к о н к р е т н и м
п л а н о м д і й , щ о м а ю т ь б у т и р е а л і з о в а н и м и
у п о т о ч н о м у п е р і о д і з м е т о ю п о е т а п н о г о
п і д в и щ е н н я к о н к у р е н т о с п р о м о ж н о с т і Ш П .

Фінансова конкурентоспроможність як складова загальної конкурентоспроможності підприємства виражає його здатність фінансувати свій сталий розвиток за умови досягнення встановлених таргетів окупності інвестицій, рентабельності і збільшення вартості бізнесу. Вона є джерелом фінансування позиціонування підприємства в умовах постійної конкурентної боротьби за рахунок використання внутрішнього фінансового потенціалу підприємства, акумуляції достатнього обсягу фінансових ресурсів, забезпечення доступності позикових ресурсів, можливостей отримання високої рентабельності діяльності, забезпечення розширеного відтворення, зростання ринкової вартості ШП. Фінансова конкурентоспроможність визначається фінансовою стійкістю (для чого використовуються коефіцієнти фінансової незалежності, стійкості, забезпеченості власними оборотними активами), платоспроможністю (абсолютною, швидкою та загальною ліквідністю, мобільністю оборотних коштів, часткою простроченої дебіторської та кредиторської заборгованості), швидкістю обороту капіталу (оборотністю активів, власного капіталу, оборотних коштів та їх матеріальної частини, дебіторською і кредиторською заборгованістю), прибутковістю (рентабельністю активів, використанням виробничих фондів, оборотних коштів, праці, власного капіталу, продажів).

Наявність достатньої фінансової конкурентоспроможності ШП дозволяє здійснювати конкурентну боротьбу в мінливих ринкових умовах, підтримуючи такий рівень фінансового левериджу, який забезпечує

платоспроможність, кредитоспроможність і зростання рентабельності власного капіталу. Як комплексна категорія, фінансова конкурентоспроможність віддзеркалює ефективність процесів формування і розміщення фінансових ресурсів. Усвідомлення механізмів формування фінансової конкурентоспроможності дозволяє підприємству отримати більшу гнучкість у динамічному ринковому середовищі і підвищити ефективність своєї діяльності. Однак, дослідження теоретичних підходів до визначення економічної сутності фінансової конкурентоспроможності показало, що в даний час дане поняття залишається не досить вивченим.

Як складова загальної конкурентоспроможності підприємства, фінансова конкурентоспроможність має відносний характер та передбачає порівняння аналогічних характеристик економічних суб'єктів визначеного товарного ринку та зумовлює необхідність виважено підходити до вибору бази порівняння для отримання об'єктивних результатів.

Фінансова конкурентоспроможність має розглядатися не як статична, а як динамічна величина, яка відображає стан суб'єкта у конкурентному полі в координатах часу як результат його конкурентної діяльності. Вона відображає такі ключові показники діяльності підприємства: його фінансові можливості адаптуватися до зміни умов зовнішнього та внутрішнього середовища; активність фінансової діяльності, якість управління фінансами, фінансові можливості та перспективи ефективного функціонування підприємства.

Як складний комплексний показник, оцінку фінансової конкурентоспроможності не можна зводити до розрахунку єдиного показника, оскільки вона характеризує фінансові можливості для розробки і реалізації необхідних маркетингових заходів, спрямованих на продаж необхідного обсягу продаж готової продукції, затребуваної ринком. Отримана виручка від реалізації дозволяє гарантовано фінансувати потреби виживання та розвитку, зайняття активної позиції на конкурентному ринку у динамічних умовах зовнішнього та внутрішнього середовища. Сутність комплексного підходу до оцінки фінансової конкурентоспроможності полягає в отриманні максимально

повної її характеристику на основі врахування найбільш значущих факторів формування. Інтегральна оцінка фінансової конкурентоспроможності підприємств ґрунтується на розрахунку індикаторів ефективності фінансової діяльності, потенційних джерел фінансування операційної діяльності, систем управління та інноваційного розвитку. Методика комплексної оцінки фінансової конкурентоспроможності підприємства призначена для виявлення наявних і потенційних фінансових ресурсів підприємства, порівняльної оцінки фінансової конкурентоспроможності відносно підприємств-конкурентів, які функціонують в одній галузі та виробляють товари-субститути.

Оскільки об'єктом дослідження є ШП, що здійснює діяльність із виробництва іншого верхнього одягу за КВЕД 14.13, то у табл. 1.1 наведено аналіз показників зведеного балансу підприємств, які здійснюють зазначений вид діяльності.

Таблиця 1.1

Аналіз показників зведеного балансу підприємств за КВЕД 14.13

Роки	Усього	у т.ч. підприємства			
		великі	середні	малі	мікропідприємства
1	2	3	4	5	6
	Необоротні активи, тис. грн.				
2013	782453,6	-	595037,1	187416,5	87241,4
2014	716709,0	-	509731,4	206977,6	70623,6
2015	770875,0	-	546170,2	224704,8	70425,8
2016	984517,2	-	816199,2	168318,0	78035,9
2017	1293925,4	-	1125528,1	168397,3	70484,2
2018	1371410,6	-	1118170,2	253240,4	151207,5
2019	1400597,9	-	1086168,9	314429,0	81459,4
2020	1504544,5	-	964366,7	540177,8	98570,9
2021	1521472,9	-	884872,4	636600,5	108105,7
2021/2013	1,94		1,49	3,40	1,24

	Власний капітал, тис. грн.				
2013	727705,9	-	402952,9	324753,0	73206,4
2014	816215,3	-	500528,5	315686,8	67080,1
2015	1133073,3	-	774634,5	358438,8	76027,8
2016	1281466,4	-	884710,6	396755,8	101681,9

Продовження табл. 1.1

1	2	3	4	5	6
2017	1732861,0	-	1407521,5	325339,5	98654,0
2018	1855820,9	-	1424923,5	430897,4	222933,6
2019	1698589,0	-	1365892,3	332696,7	134765,8
2020	1577255,3	-	1206882,4	370372,9	137471,2
2021	1558409,9	-	1119099,6	439310,3	155631,2
2021/2013	2,14		2,78	1,35	2,13
	Активи, тис. грн.				
2013	1666715,7	-	1086184,3	580531,4	177658,1
2014	1567480,7	-	1056955,4	510525,3	152077,1
2015	1919709,4	-	1340851,9	578857,5	161492,4
2016	2321464,7	-	1685767,3	635697,4	202010,4
2017	2852392,0	-	2245271,8	607120,2	214258,2
2018	3106068,2	-	2328833,5	777234,7	332979,8
2019	3360906,4	-	2413558,2	947348,2	262550,5
2020	3504569,6	-	2172711,7	1331857,9	300168,0
2021	3657246,8	-	2211539,2	1445707,6	326531,1
2021/2013	2,19		2,04	2,49	1,84
	Питома вага необоротних активів, %				
2013	46,95		54,78	32,28	49,11
2014	45,72		48,23	40,54	46,44
2015	40,16		40,73	38,82	43,61
2016	42,41		48,42	26,48	38,63
2017	45,36		50,13	27,74	32,90
2018	44,15		48,01	32,58	45,41
2019	41,67		45,00	33,19	31,03
2020	42,93		44,39	40,56	32,84
2021	41,60		40,01	44,03	33,11

Закінчення табл. 1.1

1	2	3	4	5	6
	Питома вага власного капіталу, %				
2013	43,66		37,10	55,94	41,21
2014	52,07		47,36	61,84	44,11
2015	59,02		57,77	61,92	47,08
2016	55,20		52,48	62,41	50,33
2017	60,75		62,69	53,59	46,04
2018	59,75		61,19	55,44	66,95
2019	50,54		56,59	35,12	51,33
2020	45,01		55,55	27,81	45,80
2021	42,61		50,60	30,39	47,66

Джерело: власні розрахунки

У галузі відсутні великі підприємства. Вартість необоротних активів за підприємствами галузі зросла протягом 2013-2021 років у 1,94 рази, у т.ч. за рахунок середніх підприємств – у 1,49 разів, малих підприємств – у 3,4 рази, у т.ч. за рахунок мікропідприємств. Обсяги зростання власного капіталу є більшими і у цілому становлять 2,14 разів, найбільшими темпами зріс власний капітал середніх підприємств – у 2,78 разів, найменшими – малих підприємств – у 1,35 разів, проміжними – мікропідприємств – у 2,13 разів. Обсяг активів підприємств галузі зріс у 2,19 разів, у т.ч. найбільшими темпами за малими підприємствами – 2,49%, проміжними – за середніми підприємствами – у 2,04%, найменшими – за мікропідприємствами – у 1,84 рази.

Питома вага необоротних активів в активах скоротилася з 46,95% до 41,60%, у т.ч. по середніх підприємствах – із 54,78% до 40,01%, по мікропідприємствах – із 49,11% до 33,11%, по малих – ситуація протилежна – відбулося зростання із 32,28% до 44,03%. Це свідчить про скорочення виробничого потенціалу середніх і мікропідприємств, про зростання – для малих.

Питома вага власного капіталу у пасивах підприємств галузі протягом 2013-2021 років скоротилася з 43,66% до 42,61%, у т.ч. суттєве скорочення мало по малим підприємствам – із 55,94% до 30,39%. За цими групами підприємств спостерігається зростання фінансової залежності від зовнішніх джерел фінансування. По середніх та мікропідприємствах відбулося зростання питомої ваги власного капіталу – відповідно із 30,39% до 50,60%, із 41,21% до 47,66%. За цими групами підприємств відбувається зростання фінансової автономії. Протягом дванадцятирічного періоду діяльність ШП за КВЕД 14.13 була збитковою 4 рази (табл. 1.2), а динаміка чистого прибутку описується поліноміальним законом із гілками донизу (рис. 1.1).

Таблиця 1.2

Аналіз показників зведеного звіту про фінансові результати підприємств за КВЕД 14.13

Роки	Усього				
	чистий прибуток (збиток), тис.грн	підприємства, які одержали прибуток		підприємства, які одержали збиток	
		у % до загальної кількості підприємств	фінансовий результат, тис.грн	у % до загальної кількості підприємств	фінансовий результат, тис.грн
1	2	3	4	5	6
	Разом				
2010	22797,2	60,7	112114,5	39,3	89317,3
2011	17870,2	68,1	73758,9	31,9	55888,7
2012	-79308,9	59,4	57991,7	40,6	137300,6
2013	-8557,4	66,3	56454,6	33,7	65012,0
2014	67511,0	66,2	142525,0	33,8	75014,0
2015	199456,8	72,3	263970,6	27,7	64513,8
2016	258863,5	70,9	285060,6	29,1	26197,1
2017	238595,8	66,5	297698,2	33,5	59102,4
2018	124334,3	65,4	211450,0	34,6	87115,7

Продовження табл. 1.2

1	2	3	4	5	6
2019	-5739,5	62,2	162614,2	37,8	168353,7
2020	-37113,7	62,0	142525,3	38,0	179639,0
2021	13016,4	59,9	166624,0	40,1	153607,6
	середні підприємства				
2010
2011	-4537,4	55,9	32099,9	44,1	36637,3
2012	-91698,8	45,5	21463,1	54,5	113161,9
2013	-23013,2	49,0	22723,5	51,0	45736,7
2014	61749,3	81,0	114043,3	19,0	52294,0
2015	161952,6	84,9	209634,5	15,1	47681,9
2016	224045,4	84,9	235976,9	15,1	11931,5
2017	209105,5	76,6	246815,7	23,4	37710,2
2018	127002,7	75,6	172725,4	24,4	45722,7
2019	7678,0	52,4	106801,7	47,6	99123,7
2020	-10290,3	59,5	87493,5	40,5	97783,8
2021	-26131,4	52,9	72324,3	47,1	98455,7
	середні підприємства				
2010
2011	-4537,4	55,9	32099,9	44,1	36637,3
2012	-91698,8	45,5	21463,1	54,5	113161,9
2013	-23013,2	49,0	22723,5	51,0	45736,7
2014	61749,3	81,0	114043,3	19,0	52294,0
2015	161952,6	84,9	209634,5	15,1	47681,9
2016	224045,4	84,9	235976,9	15,1	11931,5
2017	209105,5	76,6	246815,7	23,4	37710,2
2018	127002,7	75,6	172725,4	24,4	45722,7
2019	7678,0	52,4	106801,7	47,6	99123,7
2020	-10290,3	59,5	87493,5	40,5	97783,8

Закінчення табл. 1.2

1	2	3	4	5	6
2021	-26131,4	52,9	72324,3	47,1	98455,7
	малі підприємства				
2010
2011	22407,6	69,6	41659,0	30,4	19251,4
2012	12389,9	61,2	36528,6	38,8	24138,7
2013	14455,8	68,1	33731,1	31,9	19275,3
2014	5761,7	64,6	28481,7	35,4	22720,0
2015	37504,2	70,9	54336,1	29,1	16831,9
2016	34818,1	68,7	49083,7	31,3	14265,6
2017	29490,3	65,0	50882,5	35,0	21392,2
2018	-2668,4	64,0	38724,6	36,0	41393,0
2019	-13417,5	63,5	55812,5	36,5	69230,0
2020	-26823,4	62,3	55031,8	37,7	81855,2
2021	39147,8	60,8	94299,7	39,2	55151,9
	мікропідприємства				
2010
2011	-1855,0	72,2	5686,3	27,8	7541,3
2012	-5021,3	63,2	3943,7	36,8	8965,0
2013	-3082,0	68,6	5106,9	31,4	8188,9
2014	-1575,7	67,6	8643,6	32,4	10219,3
2015	3887,5	72,2	10692,2	27,8	6804,7
2016	1655,2	66,7	8377,3	33,3	6722,1
2017	1741,9	65,1	10873,7	34,9	9131,8
2018	-2222,3	64,7	12060,1	35,3	14282,4
2019	-36738,4	63,4	10350,7	36,6	47089,1
2020	2297,3	62,1	18214,0	37,9	15916,7
2021	3981,9	62,3	27213,3	37,7	23231,4

Джерело: власні розрахунки

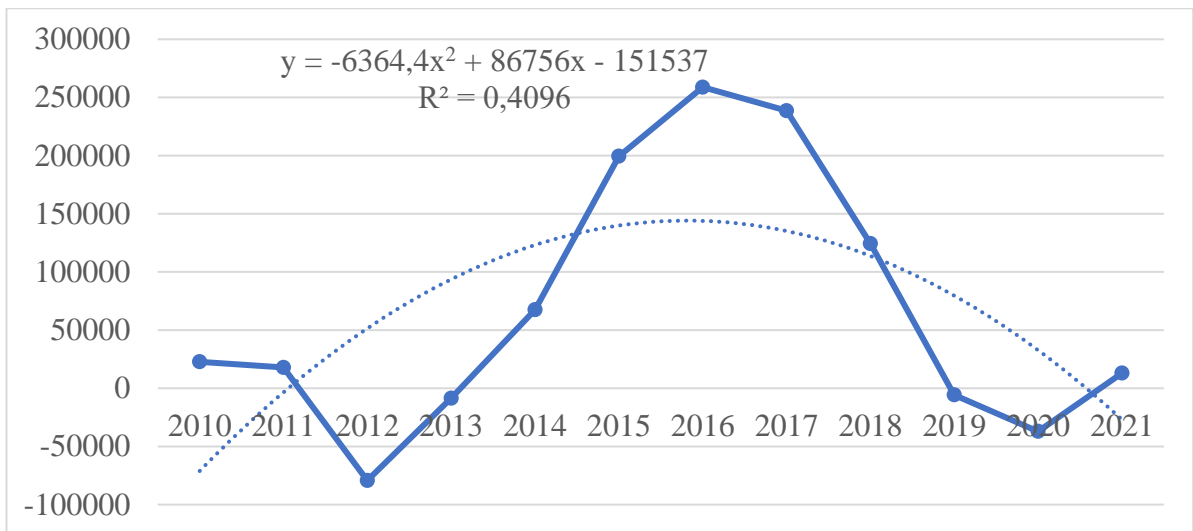

Рис. 1.1 – Динаміка чистого прибутку підприємств за КВЕД 14.13, тис. грн.

Джерело: власні розрахунки

Питома вага прибуткових підприємств галузі незначно скоротилася – із 60,7% до 59,9%. Динаміка чистого прибутку середніх підприємств також описується поліноміальним законом, із 11-річного аналізованого періоду – 5 були збитковими, а частка прибуткових підприємств скоротилася – із 55,9% до 52,9% (рис. 1.2).

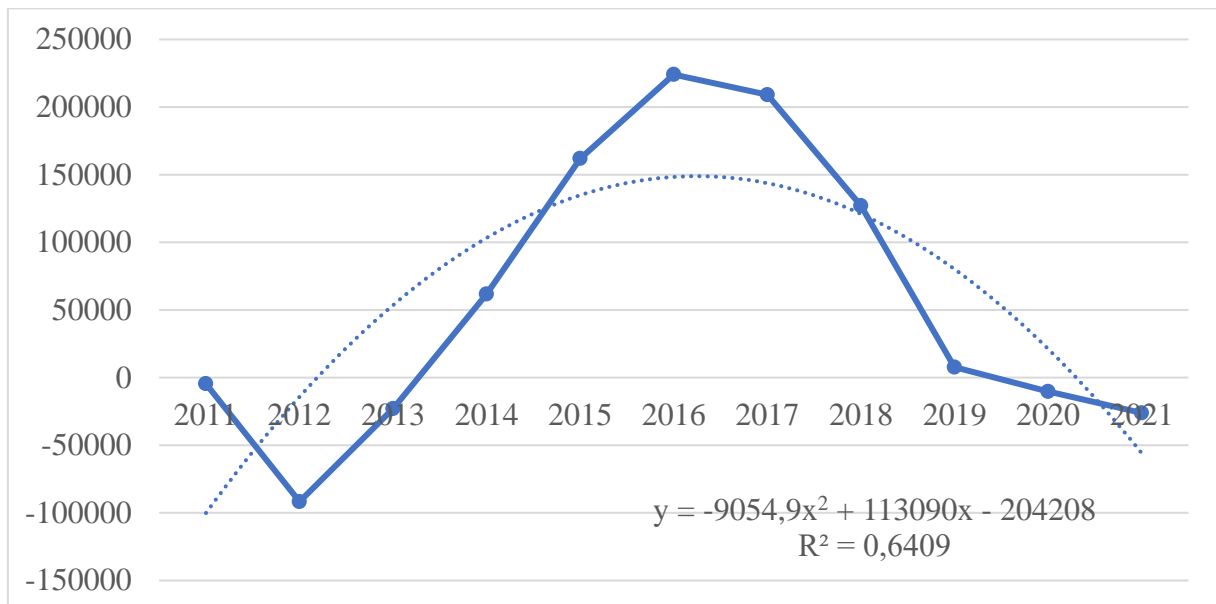

Рис. 1.2 – Динаміка чистого прибутку середніх підприємств за КВЕД 14.13, тис. грн.

Джерело: власні розрахунки

Питома вага прибуткових малих підприємств скоротилася із 69,6% до 60,8%, а динаміка чистого прибутку характеризується спадаючою лінійною функцією (рис. 1.3).

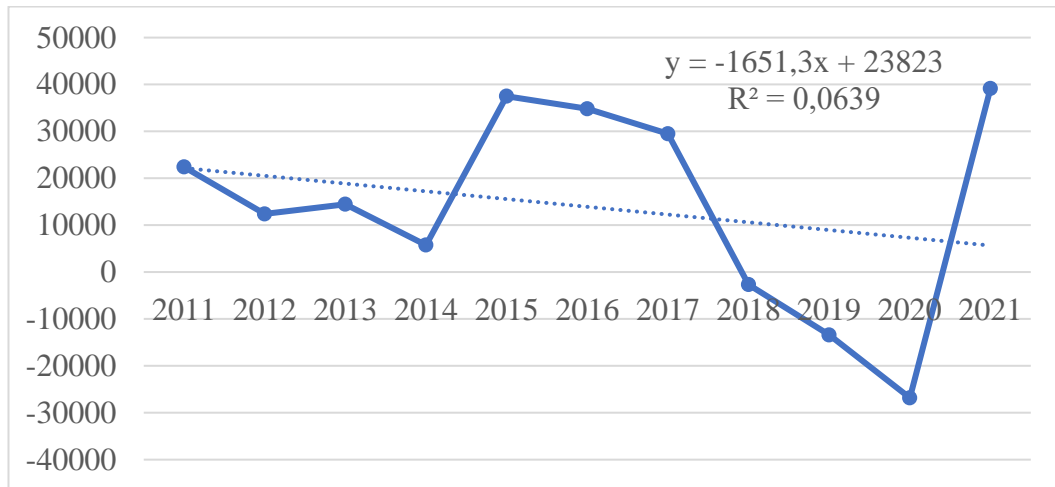

Рис. 1.3 – Динаміка чистого прибутку малих підприємств за КВЕД 14.13, тис. грн.

Джерело: власні розрахунки

Питома вага прибуткових мікропідприємств скоротилася із 72,2% до 62,3%, а динаміка чистого прибутку була відносно стабільною, проте збитки 2019 року були найбільшими (рис. 1.4).

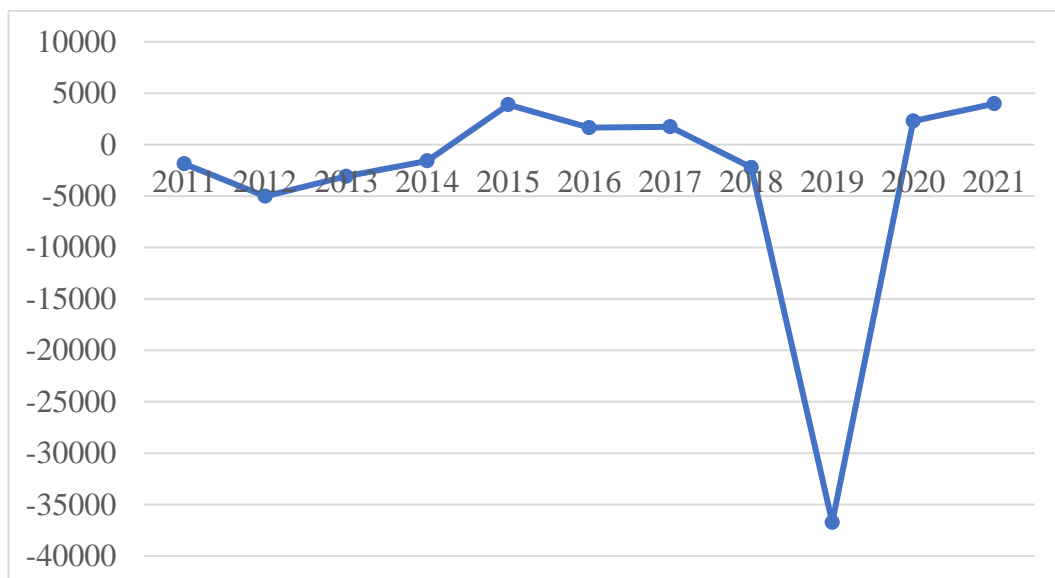

Рис. 1.4 – Динаміка чистого прибутку мікропідприємств за КВЕД 14.13, тис. грн.

Джерело: власні розрахунки

Таким чином, основний внесок у формування чистого прибутку на рівні галузі роблять середні підприємства.

1.2. Інформаційне забезпечення аналізу фінансової конкурентоспроможності підприємства

Закон України «Про захист економічної конкуренції» [36] визначає її як змагання між СГД з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими СГД, внаслідок чого споживачі, СГД мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий СГД не може визначати умови обороту товарів на ринку. Відповідно до статті 4 зазначеного Закону метою державної політики у сфері розвитку економічної конкуренції є обмеження монополізму в діяльності СГД, демонополізація економіки, фінансової, матеріально-технічної, інформаційної, консультативної та іншої підтримки СГД. На органи державної влади, місцевого самоврядування, адміністративно-господарського управління та контролю і окремих СГД покладено обов'язок сприяння розвитку конкуренції та заборону вчинення неправомірних дій, що негативно впливатимуть на конкуренцію.

Стаття 6 забороняє антиконкурентні узгоджені дії СГД, які призвели чи можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції. До таких дій відносять:

- 1) встановлення цін чи інших умов придбання або реалізації товарів;
- 2) обмеження виробництва, ринків товарів, техніко-технологічного розвитку, інвестицій або встановлення контролю над ними;
- 3) розподілу ринків чи джерел постачання за територіальним принципом, асортиментом товарів, обсягом їх реалізації чи придбання, за колом продавців, покупців або споживачів чи за іншими ознаками;
- 4) спотворення результатів торгів, аукціонів, конкурсів, тендерів;
- 5) усунення з ринку або обмеження доступу на ринок (вихід з ринку) інших СГД, покупців, продавців;

б) застосування різних умов до рівнозначних угод з іншими СГД, що ставить останніх у не вигідне становище в конкуренції;

7) укладення угод за умови прийняття іншими СГД додаткових зобов'язань, які за своїм змістом або згідно з торговими та іншими чесними звичаями в підприємницькій діяльності не стосуються предмета цих угод;

8) суттєвого обмеження конкурентоспроможності інших СГД на ринку без об'єктивно виправданих на те причин.

Для стимулювання розвитку малого та середнього підприємництва законодавець не поширює положення статті 6 на зазначених суб'єктів в частині спільного придбання товарів, які не призводять до суттєвого обмеження конкуренції та сприяють підвищенню конкурентоспроможності малих або середніх підприємств (стаття 7 Закону України «Про захист економічної конкуренції»).

Закон України «Про акціонерні товариства» [32] визначає порядок створення, діяльності, припинення та виділу акціонерних товариств, їх правовий статус, права та обов'язки акціонерів. Умови провадження звичайної господарської діяльності АТ затверджуються рішенням його наглядової ради або ради директорів. У ПАТ рішення може прийматися виключно простою більшістю голосів незалежних директорів. Значним є пакет у розмірі 5% простих акцій АТ, а контрольним - у розмірі більше 50% простих акцій АТ; значним контрольним пакетом акцій ПАТ є пакет у розмірі більше 75% простих акцій.

Кумулятивним є спосіб голосування під час обрання осіб до складу органів акціонерного товариства, що передбачає добуток загальної кількості голосів акціонера на кількість членів органу АТ, що обираються, та право акціонера віддати всі підраховані таким чином голоси за одного кандидата або розподілити їх між кількома кандидатами.

АТ поділяють на публічні і приватні. ПАТ здійснює публічну пропозицію акцій, які допущені до торгів на організованому ринку капіталу.

Статутний капітал АТ утворюється з суми номінальної вартості всіх розміщених його акцій.

Стаття 3 Закону України «Про акціонерні товариства» визначає їх правовий статус. АТ - це господарське товариство, статутний капітал якого поділено на визначену кількість часток однакової номінальної вартості, корпоративні права за якими посвідчуються акціями. АТ не відповідає за зобов'язаннями акціонерів. Акціонери не відповідають за зобов'язаннями АТ і несуть ризик збитків, пов'язаних з його діяльністю, лише в межах номінальної вартості належних їм акцій.

АТ може бути створено шляхом заснування, злиття, поділу, виділу чи перетворення підприємницького товариства, державного, комунального та інших підприємств. АТ створюється без обмеження строку діяльності і набуває прав юридичної особи з дати його державної реєстрації у встановленому законодавством порядку.

Державними є АТ, 100% акцій у статутному капіталі яких перебувають у державній власності. Повне найменування АТ українською мовою має включати зазначення його організаційно-правової форми. Тип АТ не є обов'язковою складовою його найменування. АТ може мати скорочене найменування українською мовою, повне та скорочене найменування іноземною мовою (іноземними мовами).

Управління АТ може здійснюватися за однорівневою або дворівневою структурою. У першому випадку органами управління АТ є загальні збори та рада директорів, що складається з виконавчих і невиконавчих директорів. Єдиним колегіальним органом за цієї структури є рада директорів, управління поточною діяльністю здійснюють виконавчі директори, управління ризиками та контролю за діяльністю виконавчих директорів - невиконавчі директори.

У другому випадку органами управління АТ є загальні збори, наглядова рада і виконавчий орган (колегіальний або одноосібний). За дворівневою структури управління чітко розподіляються функції виконавчого органу з безпосереднього управління операційною діяльністю АТ та функцій

наглядової ради з контролю за роботою виконавчого органу та інших керівників АТ (у тому числі підрозділів контролю та внутрішнього аудиту). Структура управління АТ визначається його статутом. Закон передбачає можливість заміни однорівневої структури дворівневою та навпаки. Зміна виду структури управління АТ не є реорганізацією або перетворенням.

Тип АТ визначається у його статуті. Публічну пропозицію власних акцій може здійснювати лише ПАТ. Якщо ПрАТ має намір здійснити публічну пропозицію власних акцій, його загальні збори мають прийняти рішення про зміну типу АТ з приватного на публічне, при цьому така зміна не буде вважатися перетворенням АТ. АТ може бути створено однією особою чи мати єдиного акціонера у разі придбання однією особою всіх акцій товариства. Акціонери АТ можуть відчужувати належні їм акції без згоди інших акціонерів.

При заснуванні АТ його акції підлягають розміщенню виключно серед його засновників, публічна пропозиція може здійснюватися після отримання свідоцтва про реєстрацію першого випуску акцій.

Мінімальний розмір статутного капіталу АТ становить 200 розмірів мінімальної заробітної плати, що діє на день його створення (реєстрації).

Якщо чисті активи АТ, за даними останньої річної фінансової звітності, становлять менше 50% розміру зареєстрованого статутного капіталу або знизилися більш як на 50% порівняно з тим самим показником станом на кінець попереднього року, то протягом трьох місяців необхідно провести загальні збори, покликані затвердити заходи, які мають бути вжиті для покращення фінансового стану АТ, про зменшення статутного капіталу АТ або про його ліквідацію, а також про розглянути звіт виконавчого органу за наслідками зменшення власного капіталу АТ. У разі порушення зазначеного обов'язку та визнання АТ банкрутом до закінчення трирічного строку з дня зниження вартості чистих активів, всі члени наглядової ради або ради директорів, солідарно несуть субсидіарну відповідальність за зобов'язаннями АТ. Статутом АТ може бути передбачено створення спеціального фонду для

виплати дивідендів за привілейованими акціями, а також інших додаткових та спеціальних фондів. Резервний капітал АТ не може формуватися за рахунок реалізації коштів від розміщення акцій додаткової і має обов'язково формуватися для виплати дивідендів у разі емісії привілейованих акцій.

Акція АТ посвідчує корпоративні права акціонера, може бути тільки іменною та існувати виключно в електронній формі, двома її типами є прості та привілейовані акції. Кількість акцій або голосів за акціями, що належать одному акціонеру, не може обмежуватися. Прості акції АТ не можуть конвертуватися у привілейовані акції або інші цінні папери АТ.

ПАТ зобов'язане пройти процедуру допуску акцій до торгів на регульованому фондовому ринку або фондовому багатосторонньому

Дивіденд - це частина чистого прибутку АТ, що виплачується акціонеру з розрахунку на одну належну йому акцію певного типу та/або класу. За акціями одного типу та класу нараховується однаковий розмір дивідендів пропорційно до кількості належних акціонерам цінних паперів із однаковими умовами. АТ має виплачувати дивіденди виключно грошовими коштами за акціями, звіт про результати емісії яких належним чином зареєстровано. Рішення про виплату дивідендів та їх розмір за простими акціями приймається загальними зборами, розмір дивідендів за привілейованими - визначається у статуті акціонерного товариства. Джерелом виплати дивідендів є: чистий прибуток, нерозподілений прибуток, резервний капітал, а також спеціальний фонд - за привілейованими акціями. ПАТ здійснює виплату дивідендів через депозитарну систему України.

1.3. Фінансово-економічний паспорт Приватного акціонерного товариства «Володарка»

ПрАТ «Володарка» знаходиться за адресою 21001, Вінницька обл., місто Вінниця, ПРОСПЕКТ КОЦЮБИНСЬКОГО, будинок 39. Підприємство складає фінансову звітність за МСФЗ, починаючи з 01 січня 2016 року.

Основним видом діяльності підприємства є: 14.13 - Виробництво іншого верхнього одягу.

Додатковими видами діяльності є:

46.42 - Оптова торгівля одягом і взуттям;

47.71 - Роздрібна торгівля одягом у спеціалізованих магазинах;

47.78 - Роздрібна торгівля іншими невживаними товарами в спеціалізованих магазинах;

56.29 - Постачання інших готових страв.

ПрАТ «Володарка» є правонаступником прав і обов'язків ПАТ «Володарка», заснованим на базі Вінницької державної швейної фабрики імені Володарського відповідно до рішення Державного комітету України з легкої і текстильної промисловості від 4 березня 1994 року №38 шляхом перетворення у відкрите акціонерне товариство відповідно до Указу Президента України від 15 червня 1993 року Про корпоратизацію підприємств.

ПрАТ «Володарка» є підприємницьким товариством, створеним з метою найбільш ефективного використання власного майна шляхом запровадження сучасних технологій, форм організації виробництва, залучення інвестицій (в тому числі іноземних) для одержання прибутку і наступного його розподілу відповідно до рішення загальних зборів.

Предметом діяльності ПрАТ «Володарка» є не заборонені законодавством України види господарської діяльності, надання виробничих, торговельно-посередницьких, посередницьких, комерційних, експертних, консультаційних, інформаційних, представницьких, сервісних, транспортних, побутових, комунальних, дилерських, брокерських, юридичних, маркетингових, інжинірингових та інших послуг суб'єктам господарської діяльності, громадянам, юридичним та фізичним особам.

Органами управління ПрАТ «Володарка» є: Загальні Збори, Наглядова Рада; Директор; Ревізійна Комісія.

Загальні збори є вищим органом ПрАТ «Володарка». Вони проводяться в межах населеного пункту за місцезнаходженням Товариства не пізніше 30

квітня наступного за звітним року. Усі інші Загальні збори, крім річних, вважаються позачерговими. До компетенції річних Загальних зборів відноситься: затвердження річного звіту; розподіл прибутку і збитків; прийняття рішення за наслідками розгляду звіту Наглядової Ради, звіту Директора, звіту Ревізійної комісії. Не рідше ніж раз на три роки Загальні збори мають розглядати питання: обрання членів Наглядової Ради, затвердження умов контрактів, що укладатимуться з ними, встановлення розміру їх винагороди, обрання уповноваженої на підписання контрактів із членами Наглядової ради особи. Джерелом фінансування проведення річних Загальних зборів є кошти ПрАТ «Володарка», а позачергових – кошти акціонера, який ініціює їх проведення.

Загальні збори виключно можуть вирішувати такі питання: визначення основних напрямів діяльності ПрАТ «Володарка»; внесення змін до статуту; анулювання викуплених акцій; зміна типу Товариства; розміщення акцій; збільшення (зменшення) статутного капіталу; дроблення або консолідація акцій; затвердження положень про Загальні збори, Наглядову раду, Директора та Ревізійну комісію Товариства, а також внесення змін до них; затвердження інших внутрішніх документів Товариства; затвердження розміру річних дивідендів тощо.

Функціями Наглядової Ради є захист прав акціонерів ПрАТ «Володарка» і контроль діяльності Директора. Порядок роботи, виплати винагороди та відповідальність членів Наглядової ради визначаються Законом України «Про акціонерні товариства», статутом ПрАТ «Володарка», положенням про Наглядову раду ПрАТ «Володарка», а також укладеними контрактами. Наглядова Рада: звітує перед Загальними зборами ПрАТ «Володарка»; визначає стратегію та основні напрямки його діяльності, а також здійснює постійний моніторинг її реалізації.

Директор є Виконавчим органом ПрАТ «Володарка» і здійснює управління його поточною діяльністю одноособово. Директором ПрАТ «Володарка» може бути будь-яка фізична особа, яка має повну цивільну

дієздатність і не є членом Наглядової ради чи Ревізійної комісії. Він обирається Наглядовою Радою ПрАТ «Володарка» строком на три роки і вирішує всі питання, окрім тих, що належать до виключної компетенції Загальних зборів та Наглядової Ради. Директор підзвітний їм і організовує виконання рішень зазначених органів. Від імені ПрАТ «Володарка» контракт із Директором підписує голова Наглядової ради чи уповноважена нею особа.

Для проведення перевірки фінансово-господарської діяльності ПрАТ «Володарка» Загальні збори обирають Ревізійну комісію у складі трьох осіб виключно шляхом кумулятивного голосування з числа фізичних осіб із повною цивільною дієздатністю та юридичних осіб - акціонерів. Строк повноважень обраних членів становить три роки, вони обирають Голову Ревізійної комісії простою більшістю голосів.

ПрАТ «Володарка» веде бухгалтерський облік відповідно до вимог Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність» [32]. Фінансова звітність ПрАТ «Володарка» підготовлена відповідно до МСФЗ, принципи і вимоги яких відрізняються від НП(С)БО. Основою її складання є реєстри бухгалтерського обліку і коригування, необхідні для приведення фінансової звітності у відповідність до МСФЗ. Принципом оцінки є історична вартість, за винятком переоціненої вартості основних засобів, в частині окремої групи: будівлі та споруди.

Концептуальною основою фінансової звітності ПрАТ «Володарка» за 2019-2021 років є бухгалтерські політики, що базуються на вимогах МСФЗ, та принцип безперервності діяльності, що передбачає реалізацію активів та виконання зобов'язань в ході нормального здійснення діяльності. Оновлення активів та майбутня діяльність ПрАТ «Володарка» перебуває під істотним впливом поточного та майбутнього економічного середовища. Фінансова звітність ПрАТ «Володарка» не містить жодних коригувань на випадок того, що воно не зможе дотримуватися принципу безперервності діяльності. Функціональною валютою ПрАТ «Володарка» є гривня. Частина продукції ШП експортується, тому проводяться операції в іноземній валюті,

вартість яких перераховується у функціональну валюту за курсом, чинним на дату операції. Фінансова звітність ПрАТ «Володарка» складена на основі методу нарахування. Результати операцій та інших подій визнавалися за фактом їх здійснення, а не на момент отримання або виплати грошових коштів, відбивалися в облікових записах і включалися у фінансову звітність періодів, до яких вони відносяться.

ПрАТ «Володарка» визнає фінансові активи та зобов'язання у своєму балансі під час виникнення контрактних зобов'язань щодо них. Операції з їх придбання та реалізації визнаються з використанням обліку за датою розрахунку. Операції придбання фінансових інструментів, які згодом будуть оцінені за справедливою вартістю між датою проведення операції та датою розрахунку, обліковуються аналогічним чином, що й придбані інструменти.

Об'єкт основних засобів визнається ПрАТ «Володарка» активом тільки за умови існування ймовірності отримання пов'язаних з даним об'єктом майбутніх економічних вигід, можливості оцінки його первісної вартості, використання протягом більше ніж одного операційного періоду (більше 12 місяців); перевищення вартості 6 000,00 грн. Після фактичного введення в експлуатацію об'єкти основних засобів переводяться на відповідні рахунки основних засобів.

Амортизація основних засобів розраховується прямолінійним методом відповідно до строків корисної служби, погодженим з технічним персоналом ПрАТ «Володарка» наступним чином у роках: будівлі та споруди - 20-50; машини та устаткування - 3-20; комп'ютерне обладнання - 1-8; транспортні засоби - 5-7; інструмент, прилади та інвентар - 5-20 років. Незавершене будівництво не амортизується.

Кредити та дебіторська заборгованість (торгова та інша) є непохідними фінансовими активами з фіксованими платежами або платежами і відображається за чистою вартістю реалізації. Запаси відображаються за найменшою з двох величин: собівартості і чистої вартості реалізації з використанням методу ФІФО. Ставка ПДВ складає: 20% - на імпорт і продаж

товарів, робіт і послуг у межах України та 0% на експорт товарів та надання робіт і послуг за межі країни.

Показники паспорту ПрАТ «Володарка» наведено у табл. 1.3.

Таблиця 1.3

Показники паспорту ПрАТ «Володарка»

Назва	Приватне акціонерне товариство «Володарка»
ЄДРПОУ	05502381
Адреса	21001, Місто Вінниця, проспект Коцюбинського Б. 39
Дата державної реєстрації	29.03.1996
Середня кількість працівників	712
Банк, що обслуговує ПрАТ «Володарка» в національній валюті	АТ Райффайзен Банк «Аваль» МФО: 380805 Номер рахунку: UA 90 380805 00000000 26007571886
Банк, що обслуговує ПрАТ «Володарка» в іноземній валюті	АТ Райффайзен Банк «Аваль» МФО: 380805 Номер рахунку: UA 90 380805 00000000 26007571886
Контакти	+38 (043) 226-57-06 par@05502381.pat.ua

Джерело: власна розробка

Організаційна структура - головний інженер , експериментальний цех, підготовчо-розкрійне виробництво, цех виробництва піджака, цех №5 - пальто, цех №3 - куртки, лінія <Пілот> - брюки, склад сировини, склад готових виробів, відділ головного механіка, механічна майстерня, відділ зовнішньоекономічних зв'язків, відділ маркетингу та продаж, бухгалтерія, відділ кадрів. У звітному періоді не відбувалося змін в організаційній структурі товариства. Дочірніх підприємств, філій та представництв або інших відокремлених структурних підрозділів товариство не має.

Середньооблікова чисельність штатних працівників облікового складу - 712 осіб; середня чисельність позаштатних працівників та осіб, які працюють за сумісництвом - 0 осіб; чисельність працівників, які працюють на умовах

неповного робочого часу - 0 осіб; Фонд оплати праці 2019 рік - 93610,9 -- тис. грн. Фонд оплати праці 2020 рік - 71256 тис. грн. Фонд заробітної плати зменшився у зв'язку із зменшенням обсягів замовлень. Нестабільність політичної та економічної ситуації, що спостерігалась протягом звітного року, спричинила погіршення стану державних фінансів, спричинила до невизначених відносин з замовниками послуг, які теж не могли визначитись в необхідності отримання послуг із зниженням реалізації своїх товарів. В перші місяці 2020 року захворювання на коронавірус (COVID-19) поширилось по всьому світу і його негативний вплив лише посилюється. Кадрова програма, спрямована на забезпечення рівня кваліфікації працівників операційним потребам ПрАТ «Володарка».

Перелік керівних осіб ПрАТ «Володарка» наведено у табл. 1.4.

Таблиця 1.4

Перелік керівних осіб ПрАТ «Володарка»

Ім'я	Посада
Заремба Раїса Василівна	член Ревізійної комісії
Касьяненко Михайло Іванович	Директор
Палагнюк Надія Костянтинівна	Член Наглядової ради
Гавриш Тарас Леонідович	Член Наглядової ради
Плита Галина Степанівна	член Наглядової ради, головний бухгалтер
Коваль Валентина Андріївна	член Ревізійної комісії
Гавриш Роман Леонідович	Голова Наглядової ради
Івчук Людмила Олексіївна	Голова Ревізійної комісії

Джерело: дані сайту

Особи, послугами яких користується емітент: Приватне підприємство Аудиторська компанія «Ді Джі Кей Юкрейн» #21326993, ПАТ «Національний депозитарій України» #30370711, ТОВ «Укрекобудінвест» #34355660, ДУ Агентство з розвитку інфраструктури фондового ринку України #21676262 (рис. 1.5).

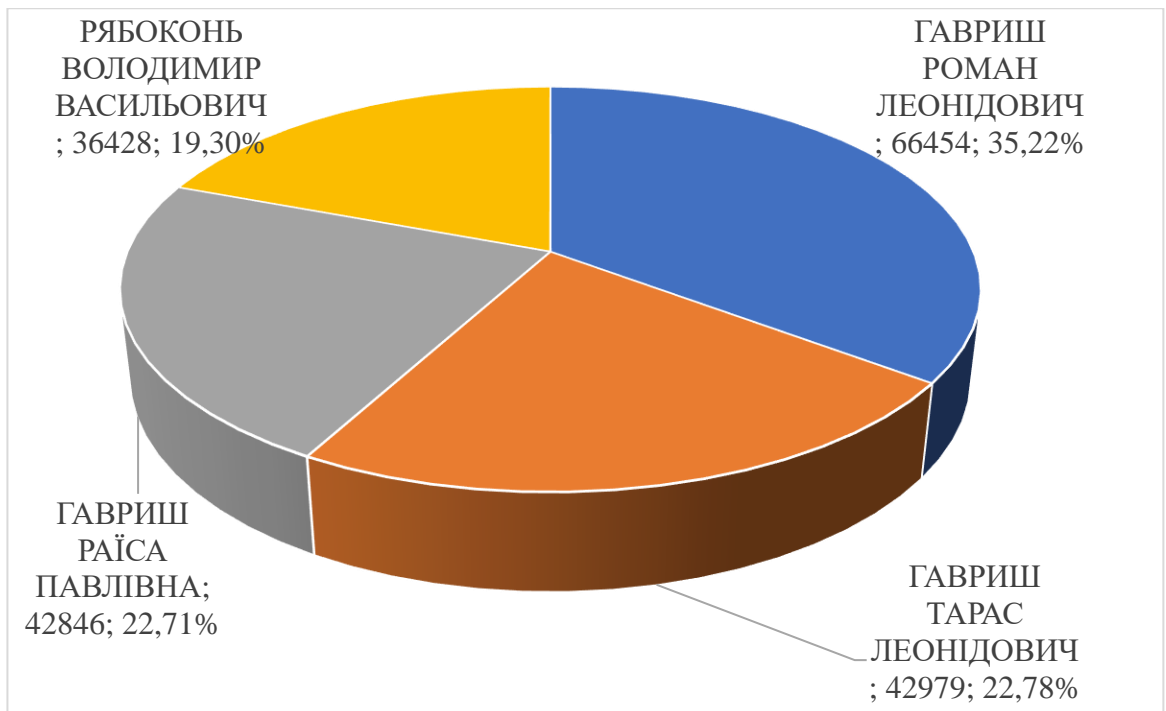

Рис. 1.5 - Власники великих пакетів акцій ПрАТ «Володарка»

Джерело: дані сайту

Власники великих пакетів акцій ПрАТ «Володарка»: ГАВРИШ РОМАН ЛЕОНІДОВИЧ, ГАВРИШ ТАРАС ЛЕОНІДОВИЧ, ГАВРИШ РАЇСА ПАВЛІВНА, РЯБОКОНЬ ВОЛОДИМИР ВАСИЛЬОВИЧ.

Висновки до розділу 1

1. Конкуентоспроможність підприємства – це наявність у нього будь-якої ексклюзивної цінності, що дає переваги перед конкурентами. За джерелами виникнення вона поділяється на внутрішню та зовнішню. Конкуентоспроможність підприємства може мати різноманітні форми в залежності від специфіки галузі, товару, ринку. Фінансова конкуентоспроможність як складова загальної конкуентоспроможності підприємства виражає його здатність фінансувати свій сталий розвиток за умови досягнення встановлених таргетів окупності інвестицій, рентабельності і збільшення вартості бізнесу. Вона є джерелом фінансування позиціонування підприємства в умовах постійної конкуентної боротьби за

рахунок використання внутрішнього фінансового потенціалу підприємства, акумуляції достатнього обсягу фінансових ресурсів, забезпечення доступності позикових ресурсів, можливостей отримання високої рентабельності діяльності, забезпечення розширеного відтворення, зростання ринкової вартості ШП.

2. Об'єктом дослідження є швейне підприємство Приватне акціонерне товариство «Володарка», створене у 1996 році, розташоване у м. Вінниця, на якому працює 712 осіб. Воно здійснює діяльність із виробництва іншого верхнього одягу за КВЕД 14.13. Проаналізовано показники зведеного балансу підприємств, які здійснюють зазначений вид діяльності.

3. У галузі відсутні великі підприємства. Вартість необоротних активів за підприємствами галузі зростає протягом 2013-2021 років у 1,94 рази, у т.ч. за рахунок середніх підприємств – у 1,49 разів, малих підприємств – у 3,4 рази, у т.ч. за рахунок мікропідприємств. Обсяги зростання власного капіталу є більшими і у цілому становлять 2,14 разів, найбільшими темпами зріс власний капітал середніх підприємств – у 2,78 разів, найменшими – малих підприємств – у 1,35 разів, проміжними – мікропідприємств – у 2,13 разів. Обсяг активів підприємств галузі зріс у 2,19 разів, у т.ч. найбільшими темпами за малими підприємствами – 2,49%, проміжними – за середніми підприємствами – у 2,04%, найменшими – за мікропідприємствами – у 1,84 рази.

4. Питома вага необоротних активів в активах скоротилася з 46,95% до 41,60%, у т.ч. по середніх підприємствах – із 54,78% до 40,01%, по мікропідприємствах – із 49,11% до 33,11%, по малих – ситуація протилежна – відбулося зростання із 32,28% до 44,03%. Це свідчить про скорочення виробничого потенціалу середніх і мікропідприємств, про зростання – для малих. Питома вага власного капіталу у пасивах підприємств галузі протягом 2013-2021 років скоротилася з 43,66% до 42,61%, у т.ч. суттєве скорочення мало по малим підприємствам – із 55,94% до 30,39%. За цими групами підприємств спостерігається зростання фінансової залежності від зовнішніх джерел фінансування. По середніх та мікропідприємствах відбулося зростання

питомої ваги власного капіталу – відповідно із 30,39% до 50,60%, із 41,21% до 47,66%. За цими групами підприємств відбувається зростання фінансової автономії.

5. Протягом дванадцятирічного періоду діяльність ШП за КВЕД 14.13 була збитковою 4 рази, а динаміка чистого прибутку описується поліноміальним законом із гілками донизу. Питома вага прибуткових підприємств галузі незначно скоротилася – із 60,7% до 59,9%. Динаміка чистого прибутку середніх підприємств також описується поліноміальним законом, із 11-річного аналізованого періоду – 5 були збитковими, а частка прибуткових підприємств скоротилася – із 55,9% до 52,9%.

6. Питома вага прибуткових малих підприємств скоротилася із 69,6% до 60,8%, а динаміка чистого прибутку характеризується спадаючою лінійною функцією. Питома вага прибуткових мікропідприємств скоротилася із 72,2% до 62,3%, а динаміка чистого прибутку була відносно стабільною, проте збитки 2019 року були найбільшими. Таким чином, основний внесок у формування чистого прибутку на рівні галузі роблять середні підприємства.

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ ФІНАНСОВОЇ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПрАТ «ВОЛОДАРКА» ТА ШЛЯХИ ЇЇ ПОКРАЩЕННЯ

2.1. Діагностика фінансової конкурентоспроможності підприємства

ПрАТ «Володарка» займається пошиттям костюмів чоловічих, піджаків чоловічих, курток чоловічих, брюк чоловічих, брюк жіночих, жилетів чоловічих, пальт чоловічих, білизни постільної, краваток чоловічих (табл. 2.1).

Таблиця 2.1

Склад і структура виробництва продукції ПрАТ «Володарка»

Продукція	Вироблено		Реалізовано		Структура, %	
	од.	млн. грн.	од.	млн. грн.	вироб- ництва	реалі- зації
пальто чоловіче	16100	9,83	16100	10,46	6,33	6,86
піджаки чоловічі	14800	5,61	14800	5,97	5,82	6,30
брюки чоловічі	20700	4,11	17340	4,37	8,13	7,38
медичний одяг	10200	2	4141	2,13	4,01	1,76
одяг для військових та поліції	6400	951	6400	1,01	2,51	2,73
жилети	42800	0,379	42800	4,03	16,82	18,22
костюми чоловічі	800	0,317	400	0,337	0,31	0,17
плаття жіноче	111800	973,2	101981	28,307	43,93	43,42
маска медична	16100	9,83	16100	10,46	6,33	6,86
куртка чоловіча	14800	5,61	14800	5,97	5,82	6,30
Всього	254500	1961,886	234862	73,044	100,00	100,00

Джерело: власні розрахунки

За кількістю виробів найбільша питома вага припадає на плаття жіноче (більше 43%), жилети (більше 16%), брюки чоловічі (більше 7%).

Асортимент внутрішнього ринку з давальницької сировини : костюмів чоловічих - 6,1 тис.шт.; піджак 3,4 тис шт. пальто 3,6 тис шт брюк чоловічих - 18,4 тис.шт. куртка 0,4 тис шт. жилет 3,2 тис шт Всього: 118,1 тис.шт на 17,7 тис.грн. З давальницької імпортової сировини вироблено продукції в діючих оптових цінах на 81,7 тис.грн, що складає 82 % від обсягу в діючих оптових цінах. Підприємство співробітничало з фірмами 2-х країн: Німеччина - 69,8% від обсягу в діючих оптових цінах, Румунія 30,2%; Всього: 100%. Основні ринки збуту та основні клієнти: це країни зарубіжжя. Джерелами сировини є давальницька сировина з цих країн. Від сезонних змін діяльність товариства не залежить. Основним конкурентом в галузі є Новоград-Волинська та Бердичівська швейні фабрики. Кількість постачальників з основної сировини, що займають більше 10 відсотків в загальному об'ємі постачання - 2.

Основними показниками, що обумовлюють фінансову конкурентоспроможність підприємства, є вартість активів і пасивів. Протягом 2019-2021 років вартість активів зросла на 19981 тис. грн., або на 82,11%, у т.ч. за рахунок необоротних активів – на 11906 тис. грн., або на 161,18%, оборотних – на 8075 тис. грн., або на 47,65% (табл. 2.2).

Таблиця 2.2

Динаміка активів ПрАТ «Володарка» протягом 2019-2021 років, тис.

грн.

Актив	01.01.2019	01.01.2020	01.01.2021	01.01.2022	Абсолютний приріст	Темп приросту, %
1	2	3	4	5	6	7
I. Необоротні активи						
Нематеріальні активи:	23	892	563	209	186	809
первісна вартість	28	1042	1059	1059	1031	3682
накопичена амортизація	5	150	150	496	491	9820
Коефіцієнт зносу	0,18	0,14	0,14	0,47	0,29	162,29

Закінчення табл. 2.1

1	2	3	4	5	6	7
Незавершені капітальні інвестиції	43	0	0	0	-43	-100,00
Основні засоби:	7321	14892	17172	19084	11763	160,67
первісна вартість	39241	49655	55227	60015	20774	52,94
знос	31920	34763	38055	40931	9011	28,23
Коефіцієнт зносу	0,81	0,70	0,69	0,68	-0,13	-16,16
Усього за розділом I	7387	15784	17735	19293	11906	161,18
II. Оборотні активи						
Запаси	4233	5990	3333	5163	930	21,97
Виробничі запаси	763	1192	878	1304	541	70,90
Незавершене виробництво	1595	3009	1986	3331	1736	108,84
Готова продукція	1195	812	17	17	-1178	-98,58
Товари	680	977	452	511	-169	-24,85
Дебіторська заборгованість						
за продукцію, товари, роботи, послуги	6266	8315	11229	11326	5060	80,75
за виданими авансами	1561	731	304	314	-1247	-79,88
з бюджетом	1001	1136	1553	851	-150	-14,99
у т. ч. з податку на прибуток	0	0	1048	343	343	
інша поточна	1320	1538	1398	829	-491	-37,20
Гроші та їх еквіваленти	2483	6094	5715	6528	4045	162,91
Рахунки в банках	2265	5599	4803	6527	4262	188,17
Витрати майбутніх періодів	5	21	14	9	4	80,00
Інші оборотні активи	79	65	0	3	-76	-96,20
Усього за розділом II	16948	23890	23546	25023	8075	47,65
Баланс	24335	39674	41281	44316	19981	82,11

Джерело: власні розрахунки

Коефіцієнт зносу нематеріальних активів збільшився з 0,18 до 0,47, а основних засобів – скоротився із 0,81 до 0,68. Всі основні засоби використовуються за своїм основним призначенням. Основні засоби товариства знаходяться за адресою товариства: м. Вінниця, просп. Коцюбинського б. 39. Структура основних засобів (по первісній вартості) наступна (рис. 2.1). Майже 70% їх вартості приходить на машини і обладнання.

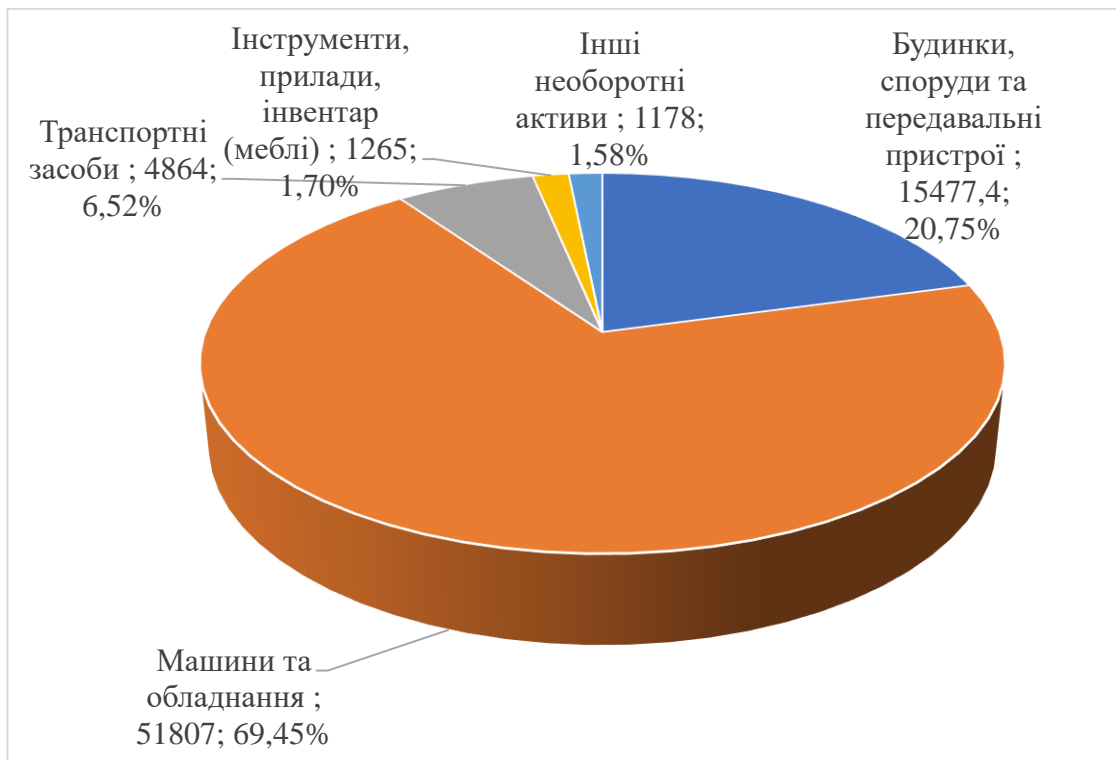

Рис. 2.1 – Склад і структура основних засобів ПрАТ «Володарка» станом на 01.01.2022, тис. грн., %

Джерело: власні розрахунки

Станом на 31.12.2021 вартість запасів становить 3341,5 тис.грн., у т.ч.: сировина і матеріали - 859, паливо - 68, запасні частини - 720,5, малоцінні та швидкозношувані предмети – 11, незавершене виробництво – 1226, готова продукція – 19, товари – 438 (рис. 2.2).

Екологічні питання не впливають на використання активів підприємства. Планів капітального будівництва, розширення або удосконалення основних засобів у товариства немає. Орендованих основних засобів немає.

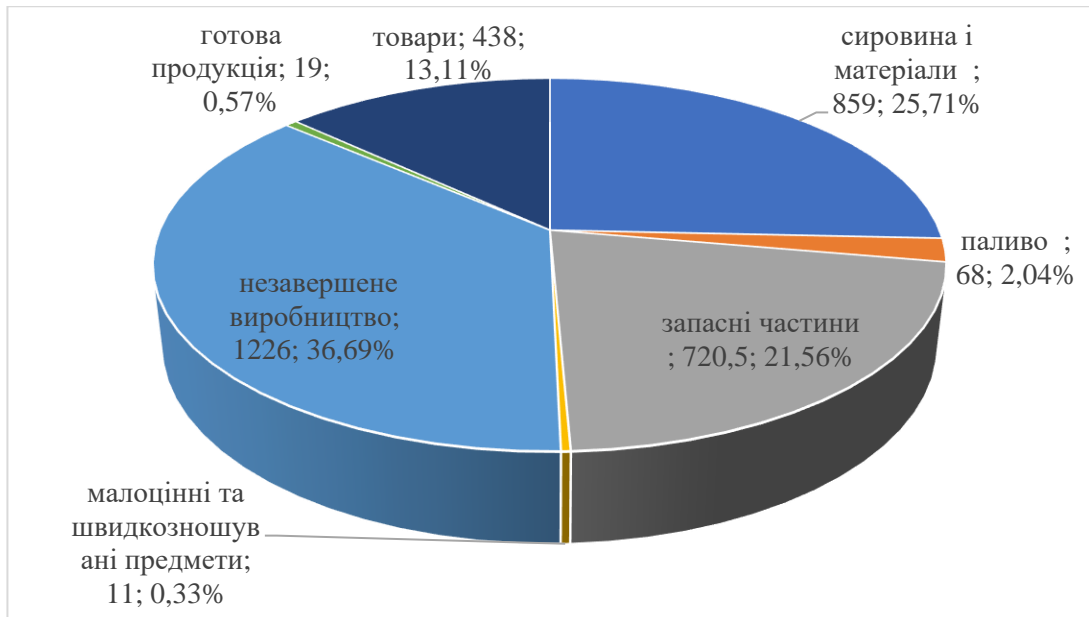

Рис. 2.2 – Склад і структура запасів ПрАТ «Володарка» станом на 01.01.2022, тис. грн., %

Джерело: власні розрахунки

Основу майна підприємства складають оборотні активи, частка яких скоротилася із 69,64% до 56,46%, або на -13,18% (табл. 2.3).

Таблиця 2.3

Динаміка структури активів ПрАТ «Володарка» протягом 2019-2021 років

Актив	01.01.2019	01.01.2020	01.01.2021	01.01.2022	Абсолютний приріст
1	2	3	4	5	6
Нематеріальні активи:	0,09	2,25	1,36	0,47	0,38
Незавершені капітальні інвестиції	0,18	0,00	0,00	0,00	-0,18
Основні засоби:	30,08	37,54	41,60	43,06	12,98
Необоротні активи	30,36	39,78	42,96	43,54	13,18
Запаси	17,39	15,10	8,07	11,65	-5,74
Виробничі запаси	3,14	3,00	2,13	2,94	-0,19
Незавершене виробництво	6,55	7,58	4,81	7,52	0,96

Закінчення табл. 2.2

1	2	3	4	5	6
Готова продукція	4,91	2,05	0,04	0,04	-4,87
Товари	2,79	2,46	1,09	1,15	-1,64
Дебіторська заборгованість	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
за продукцію, товари, роботи, послуги	25,75	20,96	27,20	25,56	-0,19
за виданими авансами	6,41	1,84	0,74	0,71	-5,71
з бюджетом	4,11	2,86	3,76	1,92	-2,19
у т. ч. з податку на прибуток	0,00	0,00	2,54	0,77	0,77
інша поточна	5,42	3,88	3,39	1,87	-3,55
Гроші та їх еквіваленти	10,20	15,36	13,84	14,73	4,53
Рахунки в банках	9,31	14,11	11,63	14,73	5,42
Витрати майбутніх періодів	0,02	0,05	0,03	0,02	0,00
Інші оборотні активи	0,32	0,16	0,00	0,01	-0,32
Оборотні активи	69,64	60,22	57,04	56,46	-13,18
Баланс	100,0	100,0	100,0	100,0	0,00

Джерело: власні розрахунки

Основною статтею оборотних активів є дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги, частка якої коливалася в інтервалі 21-27%%. Також значною є частка грошей та їх еквівалентів – вона зросла з 10,20% до 14,73%, або на 4,53%. Зросла питома вага основних засобів із 30,08% до 43,06%, або на 12,98%, що свідчить про зростання виробничого потенціалу підприємства.

Приріст капіталу підприємства обумовлений зростанням власного капіталу на 17386 тис. грн., або на 106% і поточними зобов'язаннями – на 6163 тис. грн., або на 101,13% (табл. 2.4). Довгострокові зобов'язання скоротилися на -1840 тис. грн., або на 100,00%.

Динаміка пасивів ПрАТ «Володарка» протягом 2019-2021 років, тис.

грн.

Пасив	01.01.2019	01.01.2020	01.01.2021	01.01.2022	Абсо- лютний приріст	Темп приросту, %
I. Власний капітал						
Зареєстрований капітал	4006	4006	4006	4006	0	0
Нерозподілений прибуток	12395	20513	25018	29781	17386	140,27
Усього за розділом I	16401	24519	29024	33787	17386	106,01
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення						
Інші	1840	2509	2509	0	-1840	-100,0
Усього за розділом II	1840	2509	2509	0	-1840	-100,0
III. Поточні зобов'язання і забезпечення						
за товари, роботи, послуги	138	68	68	169	31	22,46
за розрахунками:						
з бюджетом	1503	1688	1688	1215	-288	-19,16
у т.ч. з податку на прибуток	857	862	862	0	-857	-100,0
зі страхування	1355	1830	1830	1155	-200	-14,76
з оплати праці	2427	3738	3738	4761	2334	96,17
за одержаними авансами	30	3292	3292	2634	2604	8680,0
Поточні забезпечення	444	1850	1850	2194	1750	394,14
Інші поточні зобов'язання	197	180	180	129	-68	-34,52
Усього за розділом III	6094	12646	12646	12257	6163	101,13
Баланс	24335	39674	39674	41281	16946	69,64

Джерело: власні розрахунки

Основу капіталу підприємства становить власний капітал, частка якого зросла з 67,40% до 81,85%, або на 14,45% (табл. 2.5).

Динаміка структури пасивів ПрАТ «Володарка» протягом 2019-2021 років, %

Пасив	01.01.2019	01.01.2020	01.01.2021	01.01.2022	Абсо- лютний приріст
I. Власний капітал					
Зареєстрований капітал	16,46	10,10	10,10	9,70	-6,76
Нерозподілений прибуток	50,93	51,70	63,06	72,14	21,21
Усього за розділом I	67,40	61,80	73,16	81,85	14,45
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення					
Інші	7,56	6,32	6,32	0,00	-7,56
Усього за розділом II	7,56	6,32	6,32	0,00	-7,56
III. Поточні зобов'язання і забезпечення					
за товари, роботи, послуги	0,57	0,17	0,17	0,41	-0,16
за розрахунками:					
з бюджетом	6,18	4,25	4,25	2,94	-3,23
у т.ч. з податку на прибуток	3,52	2,17	2,17	0,00	-3,52
зі страхування	5,57	4,61	4,61	2,80	-2,77
з оплати праці	9,97	9,42	9,42	11,53	1,56
за одержаними авансами	0,12	8,30	8,30	6,38	6,26
Поточні забезпечення	1,82	4,66	4,66	5,31	3,49
Інші поточні зобов'язання	0,81	0,45	0,45	0,31	-0,50
Усього за розділом III	25,04	31,87	31,87	29,69	4,65
Баланс	100,0	100,0	100,0	100,0	0,00

Джерело: власні розрахунки

Позитивно характеризує діяльність підприємства наявність власного оборотного капіталу (рис. 2.3).

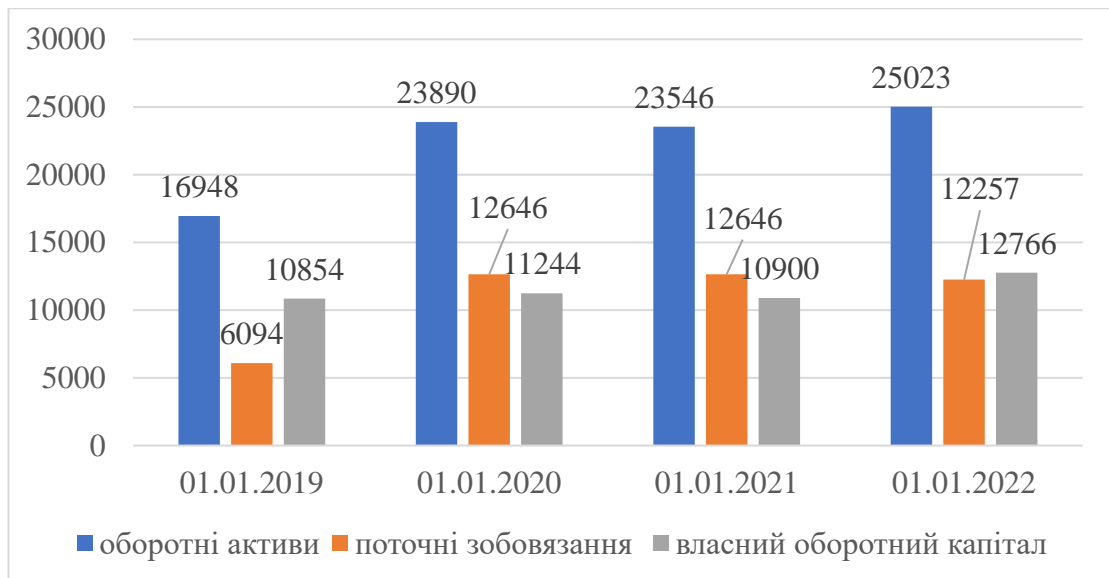

Рис. 2.3 – Динаміка власного оборотного капіталу ПрАТ «Володарка»

Джерело: власні розрахунки

Основу власного капіталу підприємства становить нерозподілений прибуток, частка якого зросла з 50,93% до 72,14%, або на 21,21%.

2.2. Оцінка впливу фінансової конкурентоспроможності на узагальнюючі показники діяльності підприємства

ПрАТ «Володарка» працює за принципом госпрозрахунку. Протягом 2018-2021 років спостерігалось стійке зростання чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг). Приріст 2021 проти 2018 становив 88920 тис. грн., або 132,61% (табл. 2.6). Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) зросла на 66175 тис. грн., або на 127,66%, валовий: прибуток – на 22745 тис. грн., або на 149,47%, інші операційні доходи збільшилися на 243 тис. грн., або на 4,97%, адміністративні витрати зросли на 19191 тис. грн., або на 225,30%, витрати на збут збільшилися на 2310 тис. грн., або на 135,09%, інші операційні витрати збільшилися на 988 тис. грн., або на 29,98%, прибуток від операційної діяльності зріс на 363 тис. грн., або на 5,83%, інші фінансові доходи скоротилися на 21 тис. грн., або на 16,28%, фінансові витрати

скоротилися на 26 тис. грн., або на 100,00%; інші витрати скоротилися на 845 тис. грн., або на 64,06%.

Таблиця 2.6

Динаміка фінансових результатів ПрАТ «Володарка»

Стаття	Роки				2021 проти 2018	
	2018	2019	2020	2021	Абсолютний приріст, тис. грн.	Темп приросту, %
1	2	3	4	5	6	7
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	67052	114824	132150	155972	88920	132,61
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	(51835)	(83280)	(100520)	(118010)	-66175	127,66
Валовий: прибуток	15217	31544	31630	37962	22745	149,47
Інші операційні доходи	4886	12430	7415	4643	-243	-4,97
Адміністративні витрати	(8518)	(17467)	(22021)	(27709)	-19191	225,30
Витрати на збут	(1710)	(3451)	(3597)	(4020)	-2310	135,09
Інші операційні витрати	(3295)	(11507)	(5443)	(4283)	-988	29,98
Прибуток від операційної діяльності	6230	11549	7984	6593	363	5,83

Закінчення табл. 2.6

1	2	3	4	5	6	7
Інші фінансові доходи	129	203	161	108	-21	-16,28
Фінансові витрати	(26)	(0)	(0)	(0)	26	-100,00
Інші витрати	(1319)	(1083)	(1272)	(474)	845	-64,06
Прибуток до оподаткування	5364	10669	6873	6227	863	16,09
Витрати (дохід) з податку на прибуток	1284	1943	1361	1212	-72	-5,61
Чистий прибуток	4080	8726	5512	5015	935	22,92

Джерело: власні розрахунки

Прибуток до оподаткування збільшився на 863 тис. грн., або на 16,09%, а чистий прибуток зріс на 935 тис. грн., або на 22,92%.

Протягом 2018-2021 років витрати ПрАТ «Володарка» зросли на 89868 тис. грн., або на 137,15% (табл. 2.7), найбільшими темпами зросли витрати на оплату праці – на 196,55% і амортизація – на 109,27%, найменшими темпами зросли матеріальні затрати – на 74,96% і відрахування на соціальні заходи – 59,41%. Основну питому вагу у складі операційних витрат складають витрати на оплату праці, які зросли з 51,49% до 64,39%, або на 12,9%. При цьому матеріальні затрати скоротилися на 5,63%, а відрахування на соціальні заходи – на 5,44%.

Середньорічна кількість простих акцій протягом 2018-2021 років становила 213078 (табл. 2.8), скоригований чистий прибуток на одну просту акцію збільшився із 19,14 грн/акцію до 23,54 грн/акцію із максимальним значенням у 2019 році – 40,85 грн/акцію.

Таблиця 2.7

Динаміка витрат ПрАТ «Володарка»

Стаття	Роки				2021 проти 2018	
	2018	2019	2020	2021	Абсолютний приріст, тис. грн.	Темп приросту, %
	тис. грн.					
Матеріальні затрати	14065	21545	23878	24608	10543	74,96
Витрати на оплату праці	33740	60848	79240	100056	66316	196,55
Відрахування на соціальні заходи	10866	18352	14113	17322	6456	59,41
Амортизація	2169	3216	4234	4539	2370	109,27
Інші операційні витрати	4683	14324	8498	8866	4183	89,32
Разом	65523	118285	128963	155391	89868	137,15
	%					
Матеріальні затрати	21,47	18,21	18,52	15,84	-5,63	-
Витрати на оплату праці	51,49	51,44	61,44	64,39	12,90	-
Відрахування на соціальні заходи	16,58	15,52	10,94	11,15	-5,44	-
Амортизація	3,31	2,72	3,28	2,92	-0,39	-
Інші операційні витрати	7,15	12,11	6,59	5,71	-1,44	-
Разом	100,00	100,00	100,00	100,00	0,00	-

Джерело: власні розрахунки

Таблиця 2.8

Динаміка показників прибутковості акцій ПрАТ «Володарка»

Показник	2018	2019	2020	2021	Абсолютний приріст 2021 проти 2018, тис. грн.
Середньорічна кількість простих акцій	213078	213078	213078	213078	0,00
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	213078	213078	213078	213078	0,00
Чистий прибуток на одну просту акцію	19,14792	40,85214	25,86846	23,53598	4,39
Скоригований чистий прибуток на одну просту акцію	19,14792	40,85214	25,86846	23,53598	4,39
Дивіденди на одну просту акцію	0	0	0	0	0

Джерело: власні розрахунки

У 2018-2019 роках чистий рух грошових коштів був додатним – відповідно 1700 тис. грн. і 4216 тис. грн., у 2020-2021 роках мав місце відтік – відповідно 708 тис. грн. і 262 тис. грн. (табл. 2.9). Фінансова діяльність протягом всього чотирьохрічного періоду забезпечувала відтік коштів, інвестиційна – притік, операційна діяльність – протягом 2018-2020 років генерувала додатний грошовий потік, у 2021 році – від’ємний потік.

Значним є вплив зміни валютних курсів на залишок коштів, який протягом 2018-2021 років збільшився із 598 тис. грн. до 1075 тис. грн. З урахуванням переоцінки валюти відтік у сумі 379 тис. грн. мав місце тільки у 2020 році.

Таблиця 2.9

Динаміка руху коштів ПрАТ «Володарка»

Стаття	2018	2019	2020	2021
1	2	3	4	5
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності (ОД)				
Надходження:				
від реалізації продукції	64829	115435	129339	156868
повернення податків і зборів	1177	3838	4146	3428
у тому числі ПДВ	1177	3837	4146	3428
цільового фінансування	795	1246	5	6
авансів від покупців і замовників	2534	3498	1919	2101
від повернення авансів	609	257	25	24
інші	2168	2467	5094	4707
Витрачання на оплату:				
товарів (робіт, послуг)	(2516)	(3869)	(5804)	(8357)
праці	(25206)	(44328)	(60733)	(78406)
відрахувань на соціальні заходи	(12269)	(19737)	(16012)	(19106)
податків і зборів	(4835)	(11814)	(18577)	(20343)
податку на прибуток	(17)	(1929)	(3271)	(508)
інших податків і зборів	(4818)	(9885)	(15306)	(19834)
авансів	(17967)	(35088)	(30351)	(30682)
повернення авансів	(1501)	(2174)	(2906)	(5232)
Інші витрачання	(5237)	(5110)	(6009)	(5376)
Чистий рух коштів від ОД	2581	4621	136	-368
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності (ІД)				
Надходження відсотків	129	203	161	108
Чистий рух коштів від ІД	129	203	161	108
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності (ФД)				
Погашення позик	644	0	0	0

Закінчення табл. 2.9

1	2	3	4	5
Сплата дивідендів	(366)	(608)	(1005)	(2)
Чистий рух коштів від ФД	-1010	-608	-1005	-2
Чистий рух грошових коштів	1700	4216	-708	-262
Залишок коштів на початок року	185	2483	6094	5715
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	598	605	329	1075
Залишок коштів на кінець року	2483	6094	5715	6528
Загальний притік	2298	4821	-379	813
	Структура, %			
Чистий рух коштів від ОД	112,32	95,85	-35,88	-45,26
Чистий рух коштів від ІД	5,61	4,21	-42,48	13,28
Чистий рух коштів від ФД	-43,95	-12,61	265,17	-0,25
Вплив зміни валютних курсів	26,02	12,55	-86,81	132,23
Чистий рух грошових коштів	100,00	100,00	100,00	100,00

Джерело: власні розрахунки

Протягом 2018-2019 років найбільший внесок у чистий рух коштів мала операційна діяльність – відповідно 112,32% і 95,85%, у 2020 році – фінансова діяльність (265,17%), у 2021 році – переоцінка валюти (132,23%).

2.3. Шляхи покращення фінансової конкурентоспроможності підприємства

Істотні проблеми, що впливають на діяльність ПрАТ «Володарка»: необхідно змінити старе обладнання на високопродуктивне нове, що дасть можливість нарощувати обсяги виробництва, підняти продуктивність праці. Спостерігається низька платоспроможність населення, необхідно захистити вітчизняного товаровиробника держмитом на імпорт товарів народного споживання.

ПрАТ «Володарка» постійно працює над впровадженням нових технологій, збільшенням обсягів виробництва на внутрішній ринок, на експорт. збільшення обсягів виробництва на внутрішній ринок, на експорт. Планується додатково закупити обладнання в пошивочні цеха з метою збільшення, продуктивності праці. Витрат ПрАТ «Володарка» щодо досліджень та розробок у 2021 році не було. Конкурентоспроможність ПрАТ «Володарка» забезпечується: сучасним дизайном, інноваційними технологіями крою та шиття, кваліфікованим персоналом, високою якістю готової продукції, наявністю власного бренду, який є впізнаваним. Для її діагностики реалізуємо етапи, наведені на рис. 2.4.

Рис. 2.4. Стратегії зростання фінансової конкурентоспроможності підприємства

Джерело: власна розробка

Етап 1. Діагностика майнових джерел інноваційної конкурентоспроможності. Протягом 2016-2021 років динаміка активів (рис. 2.5), основних засобів (рис. 2.6), оборотних активів (рис. 2.7) підприємства описується висхідною гілкою параболи із високим значенням множинного коефіцієнта детермінації.

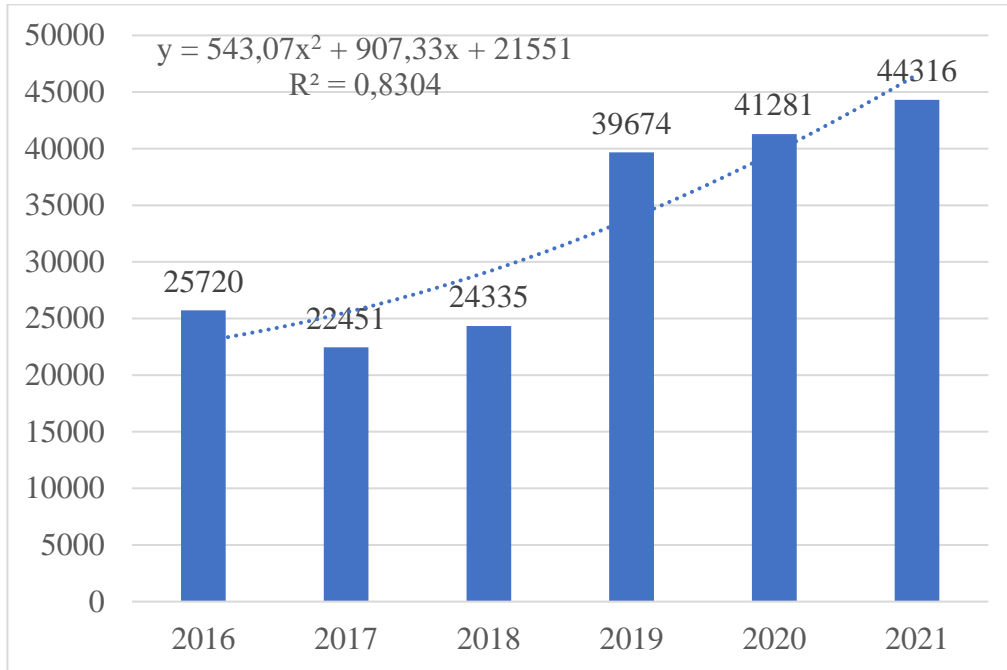

Рис. 2.5 – Динаміка вартості активів ПрАТ «Володарка»

Джерело: власна розробка

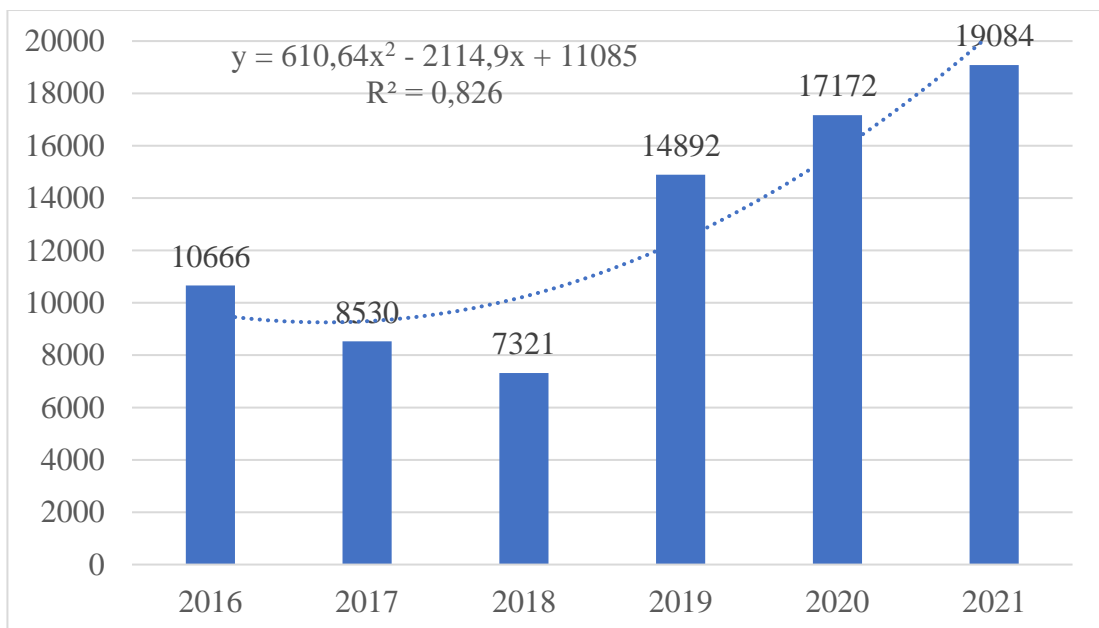

Рис. 2.6 – Динаміка вартості основних засобів ПрАТ «Володарка»

Джерело: власна розробка

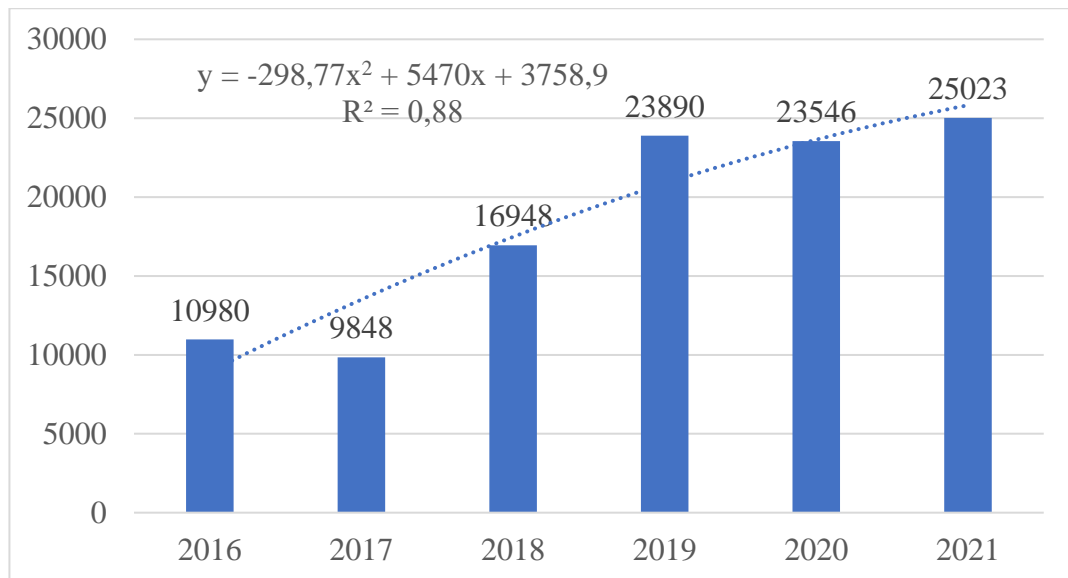

Рис. 2.7 – Динаміка вартості оборотних активів ПрАТ «Володарка»

Джерело: власна розробка

Етап 2. Діагностика фінансової конкурентоспроможності. Протягом 2016-2021 років нарощування виробничого потенціалу супроводжується зменшенням зносу основних засобів (із 0,727 до 0,682) і зростанням рівня накопиченої амортизації по нематеріальним активам – із 0,077 до 0,468 (табл. 2.10).

Таблиця 2.10

Динаміка показників фінансової конкурентоспроможності ПрАТ «Володарка»

Показник	2016	2017	2018	2019	2020	2021
1	2	3	4	5	6	7
Коефіцієнт зносу						
- нематеріальних активів	0,077	0,154	0,179	0,144	0,142	0,468
- основних засобів	0,727	0,780	0,813	0,700	0,689	0,682
Коефіцієнти ліквідності						
- абсолютної	0,022	0,046	0,407	0,482	0,586	0,620
- проміжної	1,473	1,550	2,086	1,415	2,074	1,886
- загальної	2,166	2,453	2,781	1,889	2,415	2,377

Закінчення табл. 2.10

1	2	3	4	5	6	7
Власний оборотний капітал, тис. грн.	5911	5833	10854	11244	13798	14494
Запаси	3512	3624	4233	5990	3333	5163
Коефіцієнт покриття запасів власним оборотним капіталом	1,68	1,61	2,56	1,88	4,14	2,81
Тип фінансової стійкості	I	I	I	I	I	I
Оборотність, оборотів/рік						
- активів	1,82	2,05	2,76	2,89	3,20	3,52
-власного капіталу	2,50	2,64	4,09	4,68	4,55	4,62
-оборотних активів	4,26	4,67	3,96	4,81	5,61	6,23
-запасів	13,30	12,68	15,84	19,17	39,65	30,21
-дебіторської заборгованості	8,51	10,06	10,70	13,81	11,77	13,77
Рентабельність, %						
- продаж	-2,52	-2,89	6,08	7,60	4,17	3,22
- активів	-4,58	-5,91	16,77	21,99	13,35	11,32
- власного капіталу	-6,29	-7,63	24,88	35,59	18,99	14,84

Джерело: власні розрахунки

Протягом всього аналізованого періоду підприємство мало абсолютний тип фінансової стійкості, оскільки запаси підприємства повністю покриваються власним оборотним капіталом.

Етап 3. Діагностика джерел фінансування стратегій конкурентоспроможності. Основним джерелом формування капіталу є власний капітал, частка якого зростає протягом 2016-2021 років із 72,73% до 76,24%, у т.ч. нерозподіленого прибутку із 57,15% до 67,20% (рис. 2.8).

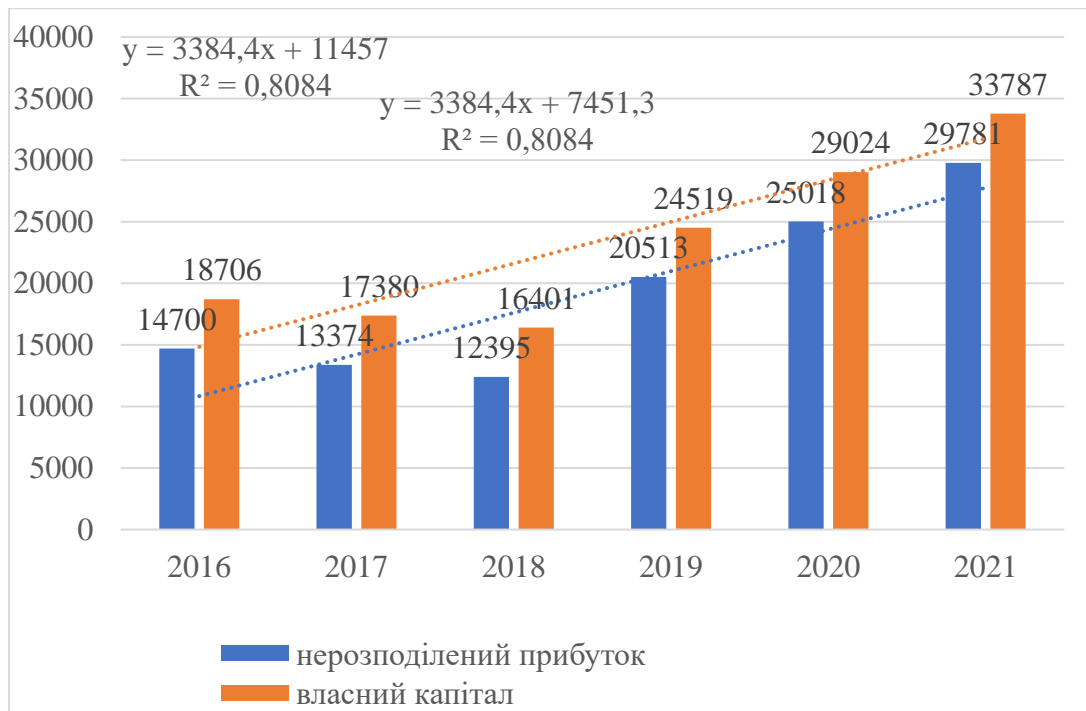

Рис. 2.8. Динаміка нерозподіленого прибутку і власного капіталу ПрАТ «Володарка» протягом 2016-2021 років

Джерело: власні розрахунки

Темпи зростання нерозподіленого прибутку (2,03) перевищували темпи зростання власного капіталу (1,81). Їх тренди мають навіть візуальну схожість і однаковий коефіцієнт перед змінною x , що становить 3384,4, і однакове значення коефіцієнта множинної детермінації – 0,8084.

Етап 4. Діагностика фінансової результативності стратегій. Обсяг продажів ПрАТ «Володарка» протягом 2016-2021 при цьому збільшився із 46723 тис. грн. до 155972 тис. грн., або у 3,34 рази (рис. 2.9).

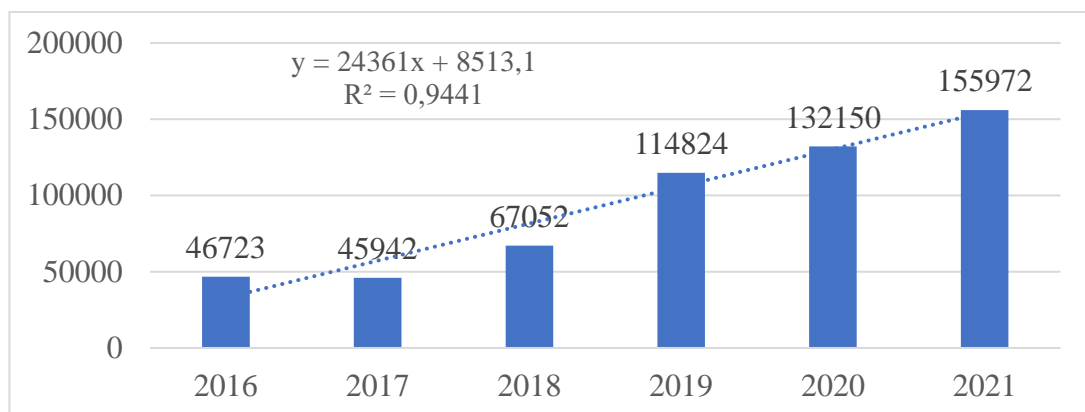

Рис. 2.9. Динаміка продажів ПрАТ «Володарка» протягом 2016-2021 років

Джерело: власні розрахунки

Перевищення темпів росту обсягу продаж над темпами росту активів є безумовно позитивною ознакою діяльності підприємства і відповідає умовам «золотого правила» економіки підприємства. Також темпи росту обсягу продаж перевищують темпи зростання витрат, що обумовило стійке нарощування валового і чистого прибутку (рис. 2.10).

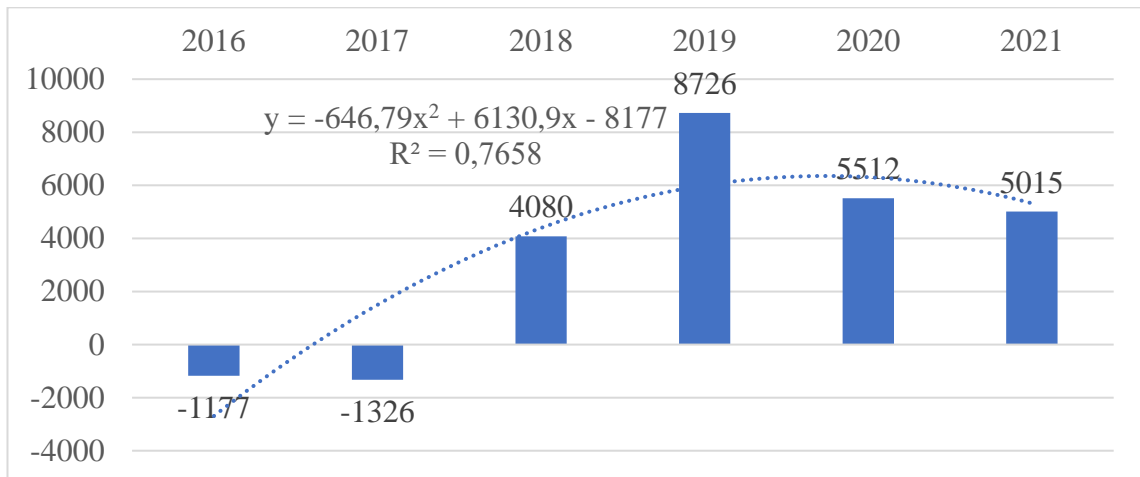

Рис. 2.10. Динаміка чистого прибутку ПрАТ «Володарка» протягом 2016-2021 років, тис. грн.

Джерело: власні розрахунки

Динаміка чистого прибутку описується параболою з гілками донизу, підприємству вдалося перейти від збиткової діяльності до прибуткової, але не вдалося утримати темпи нарощування прибутку.

Етап 5. Діагностика витратомісткості стратегій фінансової конкурентоспроможності (рис. 2.11).

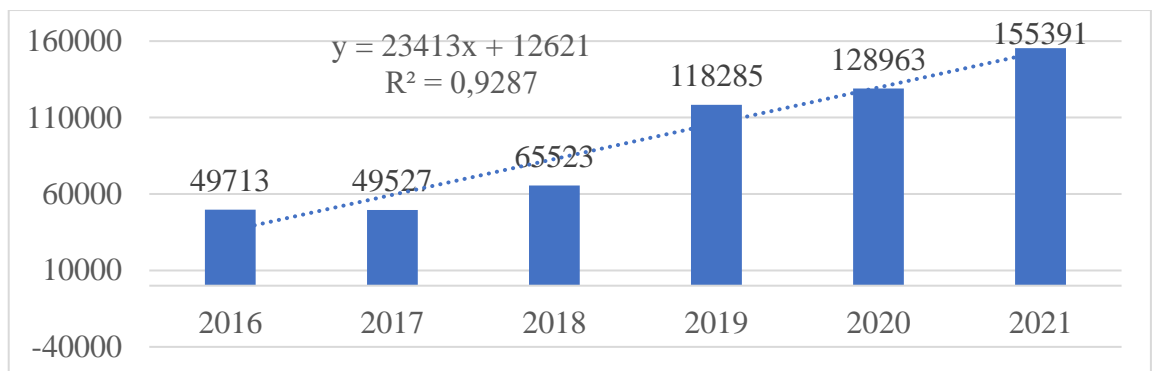

Рис. 2.11. Динаміка операційних витрат ПрАТ «Володарка» протягом 2016-2021 років, тис. грн.

Джерело: власні розрахунки

Таким чином, сильними сторонами ПрАТ «Володарка» є: прибуткова діяльність, абсолютна ліквідність, висока фінансова автономія і ділова активність, формування нематеріальних активів. Негативно характеризує діяльність підприємства суттєве зростання адміністративних витрат і заборгованості по оплаті праці. Можливостями ПрАТ «Володарка» є: використання надлишку ліквідності і ефекту фінансового левериджу для зростання прибутковості власного капіталу і фінансування інноваційної діяльності. Прикладний аспект удосконаленої *BSC* полягає у побудові стратегічної карти, яка дозволяє узгодити стратегічні таргети економіко-соціального і екологічного розвитку, а також імперативи інноваційної конкурентоспроможності.

Враховуючи викладене вище, стратегічну ПрАТ «Володарка» можна представити у формі табл. 2.11.

Таблиця 2.11

Стратегічна карта зміцнення фінансової конкурентоспроможності ПрАТ «Володарка»

Стратегічне поле	Зміст заходів	Очікувані результати
1	2	3
1. Клієнти	- вихід на європейські товарні ринки, проведення сертифікації продукції за стандартами ЄС, адаптація асортименту і якості продукції до попиту європейських споживачів	- збільшення обсягів продаж, підвищення конкурентоспроможності продукції на внутрішньому і зовнішньому ринках
2. Фінанси	- розширення операційної діяльності за рахунок отримання кредитів банків	- зростання прибутковості власного капіталу за рахунок ефекту фінансового левериджу
	- додаткова емісія акції шляхом публічного розміщення на фондових ринках	- отримання додаткових фінансових ресурсів без збільшення залежності від позикового капіталу
	- вихід на європейські фондові ринки шляхом проведення операцій IPO – первинного розміщення акцій	- можливість залучення капіталу від європейських інвесторів із високою корпоративною культурою
3. Маркетинг	- впровадження концепцій «електронного», «логістичного» маркетингу, диференційованого маркетингу за сегментами споживачів	- збільшення обсягів продаж і виручки від реалізації за рахунок диференціації цін, формування лояльності споживачів тощо
4. Бізнес-процеси	- скорочення адміністративних витрат за рахунок впровадження інформаційної системи «електронне управління та адміністрування»	- економія витрат і зростання фінансових результатів
	- скорочення витрат на збут за рахунок зменшення логістичних витрат, розширення мережі фірмових магазинів і Інтернет-магазинів	- економія витрат і зростання фінансових результатів; - скорочення терміну просування продукції до споживача

1	2	3
5. Навчання і розвиток персоналу	- стимулювання новаторства і креативності персоналу, фінансування програм із навчання новим технологіям	- збільшення обсягів продаж і лояльності споживачів
6. Інновації	- виготовлення виробів із нано-текстиля, впровадження смарт-технологій і приєднання до руху цифрової моди	- збільшення обсягів продаж і лояльності споживачів
7. Соціальна відповідальність	- розробка кодексу корпоративного управління з метод підвищення його стандартів - приєднання до Глобальної ініціативи ООН щодо формування і розкриття нефінансової звітності	- зростання ділової репутації, довіри стейкхолдерів, у т.ч. фондових бірж, отримання лістингу цінних паперів
8. Екологічна безпека	- впровадження екологічно чистих технологій, що зменшують парникові викиди і обсяги промислових відходів	- зменшення податкового навантаження за рахунок екологічних зборів і платежів, забезпечення відповідності європейським стандартам безпеки і якості продукції, підвищення соціальної відповідальності

Джерело: власні розрахунки

В основу розробки стратегічної карти покладено методи економічного прогнозування і планування, які визначають стратегічні і тактичні цілі економічних стратегій інновацій, що балансуються між собою на основі встановлення вертикальних і горизонтальних зв'язків (прямих і зворотних).

Висновки до розділу 2

1. ПрАТ «Володарка» займається пошиттям костюмів чоловічих, піджаків чоловічих, курток чоловічих, брюк чоловічих, брюк жіночих, жилетів чоловічих, пальт чоловічих, білизни постільної, краваток чоловічих. За кількістю виробів найбільша питома вага припадає на плаття жіноче (більше 43%), жилети (більше 16%), брюки чоловічі (більше 7%). Підприємство експортує продукцію у Німеччину і Румунію. Основним конкурентом в галузі є Новоград-Волинська та Бердичівська швейні фабрики.

2. Основними показниками, що обумовлюють фінансову конкурентоспроможність підприємства, є вартість активів і пасивів. Протягом 2019-2021 років вартість активів зросла на 19981 тис. грн., або на 82,11%, у т.ч. за рахунок необоротних активів – на 11906 тис. грн., або на 161,18%, оборотних – на 8075 тис. грн., або на 47,65%.

3. Коефіцієнт зносу нематеріальних активів збільшився з 0,18 до 0,47, а основних засобів – скоротився із 0,81 до 0,68. Всі основні засоби використовуються за своїм основним призначенням. Майже 70% їх вартості приходить на машини і обладнання. Станом на 31.12.2021 вартість запасів становить 3341,5 тис.грн., у т.ч. майже 37% приходить на незавершене виробництво.

4. Основу майна підприємства складають оборотні активи, частка яких скоротилася із 69,64% до 56,46%, або на -13,18%. Основною статтею оборотних активів є дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги, частка якої коливалася в інтервалі 21-27%. Також значною є частка грошей та їх еквівалентів – вона зросла з 10,20% до 14,73%, або на 4,53%. Зросла питома вага основних засобів із 30,08% до 43,06%, або на 12,98%, що свідчить про зростання виробничого потенціалу підприємства.

5. Приріст капіталу підприємства обумовлений зростанням власного капіталу на 17386 тис. грн., або на 106% і поточними зобов'язаннями – на 6163 тис. грн., або на 101,13%. Довгострокові зобов'язання скоротилися на -1840 тис. грн., або на 100,00%. Основу капіталу підприємства становить власний капітал, частка якого зросла з 67,40% до 81,85%, або на 14,45%. Позитивно характеризує діяльність підприємства наявність власного оборотного капіталу. Основу власного капіталу підприємства становить нерозподілений прибуток, частка якого зросла з 50,93% до 72,14%, або на 21,21%.

6. ПрАТ «Володарка» працює за принципом госпрозрахунку. Протягом 2018-2021 років спостерігалось стійке зростання чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг). Приріст 2021 проти 2018 становив 88920 тис. грн., або 132,61%. Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) зросла на 66175 тис. грн., або на 127,66%, валовий: прибуток – на 22745 тис. грн., або на 149,47%, інші операційні доходи збільшилися на 243 тис. грн., або на 4,97%, адміністративні витрати зросли на 19191 тис. грн., або на 225,30%, витрати на збут збільшилися на 2310 тис. грн., або на 135,09%, інші операційні витрати збільшилися на 988 тис. грн., або на 29,98%, прибуток

від операційної діяльності зріс на 363 тис. грн., або на 5,83%, інші фінансові доходи скоротилися на 21 тис. грн., або на 16,28%, фінансові витрати скоротилися на 26 тис. грн., або на 100,00%; інші витрати скоротилися на 845 тис. грн., або на 64,06%. Прибуток до оподаткування збільшився на 863 тис. грн., або на 16,09%, а чистий прибуток зріс на 935 тис. грн., або на 22,92%.

7. Протягом 2018-2021 років витрати ПрАТ «Володарка» зросли на 89868 тис. грн., або на 137,15%, найбільшими темпами зросли витрати на оплату праці – на 196,55% і амортизація – на 109,27%, найменшими темпами зросли матеріальні затрати – на 74,96% і відрахування на соціальні заходи – 59,41%. Основну питому вагу у складі операційних витрат складають витрати на оплату праці, які зросли з 51,49% до 64,39%, або на 12,9%. При цьому матеріальні затрати скоротилися на 5,63%, а відрахування на соціальні заходи – на 5,44%.

8. Середньорічна кількість простих акцій протягом 2018-2021 років становила 213078, скоригований чистий прибуток на одну просту акцію збільшився із 19,14 грн/акцію до 23,54 грн/акцію із максимальним значенням у 2019 році – 40,85 грн/акцію.

9. У 2018-2019 роках чистий рух грошових коштів був додатним – відповідно 1700 тис. грн. і 4216 тис. грн., у 2020-2021 роках мав місце відтік – відповідно 708 тис. грн. і 262 тис. грн. (табл. 2.9). Фінансова діяльність протягом всього чотирьохрічного періоду забезпечувала відтік коштів, інвестиційна – притік, операційна діяльність – протягом 2018-2020 років генерувала додатний грошовий потік, у 2021 році – від’ємний потік.

10. Значним є вплив зміни валютних курсів на залишок коштів, який протягом 2018-2021 років збільшився із 598 тис. грн. до 1075 тис. грн. З урахуванням переоцінки валюти відтік у сумі 379 тис. грн. мав місце тільки у 2020 році. Протягом 2018-2019 років найбільший внесок у чистий рух коштів мала операційна діяльність – відповідно 112,32% і 95,85%, у 2020 році – фінансова діяльність (265,17%), у 2021 році – переоцінка валюти (132,23%).

11. Істотні проблеми, що впливають на діяльність ПрАТ «Володарка»: необхідно змінити старе обладнання на високопродуктивне нове, що дасть можливість нарощувати обсяги виробництва, підняти продуктивність праці. Спостерігається низька платоспроможність населення, необхідно захистити вітчизняного товаровиробника держмитом на імпорт товарів народного споживання.

12. ПрАТ «Володарка» постійно працює над впровадженням нових технологій, збільшенням обсягів виробництва на внутрішній ринок, на експорт. збільшення обсягів виробництва на внутрішній ринок, на експорт. Планується додатково закупити обладнання в пошивочні цеха з метою збільшення, продуктивності праці. Витрат ПрАТ «Володарка» щодо досліджень та розробок у 2021 році не було. Конкурентоспроможність ПрАТ «Володарка» забезпечується: сучасним дизайном, інноваційними технологіями крою та шиття, кваліфікованим персоналом, високою якістю готової продукції, наявністю власного бренду, який є впізнаваним.

13. Стратегічна карта дозволяє розробити конкретні заходи зі зміцнення конкурентоспроможності підприємства на основі максимального використання інноваційного потенціалу за умови відповідного фінансового, маркетингового, кадрового забезпечення та виконання зобов'язань соціального та екологічного характеру.

ВИСНОВКИ

1. Конкурентоспроможність підприємства – це наявність у нього будь-якої ексклюзивної цінності, що дає переваги перед конкурентами. За джерелами виникнення вона поділяється на внутрішню та зовнішню. Конкурентоспроможність підприємства може мати різноманітні форми в залежності від специфіки галузі, товару, ринку. Фінансова конкурентоспроможність як складова загальної конкурентоспроможності підприємства виражає його здатність фінансувати свій сталий розвиток за умови досягнення встановлених таргетів окупності інвестицій, рентабельності і збільшення вартості бізнесу. Вона є джерелом фінансування позиціонування підприємства в умовах постійної конкурентної боротьби за рахунок використання внутрішнього фінансового потенціалу підприємства, акумуляції достатнього обсягу фінансових ресурсів, забезпечення доступності позикових ресурсів, можливостей отримання високої рентабельності діяльності, забезпечення розширеного відтворення, зростання ринкової вартості ШП.

2. Об'єктом дослідження є швейне підприємство Приватне акціонерне товариство «Володарка», створене у 1996 році, розташоване у м. Вінниця, на якому працює 712 осіб. Воно здійснює діяльність із виробництва іншого верхнього одягу за КВЕД 14.13. Проаналізовано показники зведеного балансу підприємств, які здійснюють зазначений вид діяльності.

3. У галузі відсутні великі підприємства. Вартість необоротних активів за підприємствами галузі зросла протягом 2013-2021 років у 1,94 рази, у т.ч. за рахунок середніх підприємств – у 1,49 разів, малих підприємств – у 3,4 рази, у т.ч. за рахунок мікропідприємств. Обсяги зростання власного капіталу є більшими і у цілому становлять 2,14 разів, найбільшими темпами зріс власний капітал середніх підприємств – у 2,78 разів, найменшими – малих підприємств – у 1,35 разів, проміжними – мікропідприємств – у 2,13 разів. Обсяг активів підприємств галузі зріс у 2,19 разів, у т.ч. найбільшими темпами за малими

підприємствами – 2,49%, проміжними – за середніми підприємствами – у 2,04%, найменшими – за мікропідприємствами – у 1,84 рази.

4. Питома вага необоротних активів в активах скоротилася з 46,95% до 41,60%, у т.ч. по середніх підприємствах – із 54,78% до 40,01%, по мікропідприємствах – із 49,11% до 33,11%, по малих – ситуація протилежна – відбулося зростання із 32,28% до 44,03%. Це свідчить про скорочення виробничого потенціалу середніх і мікропідприємств, про зростання – для малих. Питома вага власного капіталу у пасивах підприємств галузі протягом 2013-2021 років скоротилася з 43,66% до 42,61%, у т.ч. суттєве скорочення мало по малим підприємствам – із 55,94% до 30,39%. За цими групами підприємств спостерігається зростання фінансової залежності від зовнішніх джерел фінансування. По середніх та мікропідприємствах відбулося зростання питомої ваги власного капіталу – відповідно із 30,39% до 50,60%, із 41,21% до 47,66%. За цими групами підприємств відбувається зростання фінансової автономії.

5. Протягом дванадцятирічного періоду діяльність ШП за КВЕД 14.13 була збитковою 4 рази, а динаміка чистого прибутку описується поліноміальним законом із гілками донизу. Питома вага прибуткових підприємств галузі незначно скоротилася – із 60,7% до 59,9%. Динаміка чистого прибутку середніх підприємств також описується поліноміальним законом, із 11-річного аналізованого періоду – 5 були збитковими, а частка прибуткових підприємств скоротилася – із 55,9% до 52,9%.

6. Питома вага прибуткових малих підприємств скоротилася із 69,6% до 60,8%, а динаміка чистого прибутку характеризується спадаючою лінійною функцією. Питома вага прибуткових мікропідприємств скоротилася із 72,2% до 62,3%, а динаміка чистого прибутку була відносно стабільною, проте збитки 2019 року були найбільшими. Таким чином, основний внесок у формування чистого прибутку на рівні галузі роблять середні підприємства.

7. ПрАТ «Володарка» займається пошиттям костюмів чоловічих, піджаків чоловічих, курток чоловічих, брюк чоловічих, брюк жіночих, жилетів

чоловічих, пальт чоловічих, білизни постільної, краваток чоловічих. За кількістю виробів найбільша питома вага припадає на плаття жіноче (більше 43%), жилети (більше 16%), брюки чоловічі (більше 7%). Підприємство експортує продукцію у Німеччину і Румунію. Основним конкурентом в галузі є Новоград-Волинська та Бердичівська швейні фабрики.

8. Основними показниками, що обумовлюють фінансову конкурентоспроможність підприємства, є вартість активів і пасивів. Протягом 2019-2021 років вартість активів зросла на 19981 тис. грн., або на 82,11%, у т.ч. за рахунок необоротних активів – на 11906 тис. грн., або на 161,18%, оборотних – на 8075 тис. грн., або на 47,65%.

9. Коефіцієнт зносу нематеріальних активів збільшився з 0,18 до 0,47, а основних засобів – скоротився із 0,81 до 0,68. Всі основні засоби використовуються за своїм основним призначенням. Майже 70% їх вартості приходить на машини і обладнання. Станом на 31.12.2021 вартість запасів становить 3341,5 тис.грн., у т.ч. майже 37% приходить на незавершене виробництво.

10. Основу майна підприємства складають оборотні активи, частка яких скоротилася із 69,64% до 56,46%, або на -13,18%. Основною статтею оборотних активів є дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги, частка якої коливалася в інтервалі 21-27%%. Також значною є частка грошей та їх еквівалентів – вона зросла з 10,20% до 14,73%, або на 4,53%. Зросла питома вага основних засобів із 30,08% до 43,06%, або на 12,98%, що свідчить про зростання виробничого потенціалу підприємства.

11. Приріст капіталу підприємства обумовлений зростанням власного капіталу на 17386 тис. грн., або на 106% і поточними зобов'язаннями – на 6163 тис. грн., або на 101,13%. Довгострокові зобов'язання скоротилися на -1840 тис. грн., або на 100,00%. Основу капіталу підприємства становить власний капітал, частка якого зросла з 67,40% до 81,85%, або на 14,45%. Позитивно характеризує діяльність підприємства наявність власного оборотного капіталу. Основу власного капіталу підприємства становить нерозподілений

прибуток, частка якого зросла з 50,93% до 72,14%, або на 21,21%.

12. ПрАТ «Володарка» працює за принципом госпрозрахунку. Протягом 2018-2021 років спостерігалось стійке зростання чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг). Приріст 2021 проти 2018 становив 88920 тис. грн., або 132,61%. Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) зросла на 66175 тис. грн., або на 127,66%, валовий: прибуток – на 22745 тис. грн., або на 149,47%, інші операційні доходи збільшилися на 243 тис. грн., або на 4,97%, адміністративні витрати зросли на 19191 тис. грн., або на 225,30%, витрати на збут збільшилися на 2310 тис. грн., або на 135,09%, інші операційні витрати збільшилися на 988 тис. грн., або на 29,98%, прибуток від операційної діяльності зріс на 363 тис. грн., або на 5,83%, інші фінансові доходи скоротилися на 21 тис. грн., або на 16,28%, фінансові витрати скоротилися на 26 тис. грн., або на 100,00%; інші витрати скоротилися на 845 тис. грн., або на 64,06%. Прибуток до оподаткування збільшився на 863 тис. грн., або на 16,09%, а чистий прибуток зріс на 935 тис. грн., або на 22,92%.

13. Протягом 2018-2021 років витрати ПрАТ «Володарка» зросли на 89868 тис. грн., або на 137,15%, найбільшими темпами зросли витрати на оплату праці – на 196,55% і амортизація – на 109,27%, найменшими темпами зросли матеріальні затрати – на 74,96% і відрахування на соціальні заходи – 59,41%. Основну питому вагу у складі операційних витрат складають витрати на оплату праці, які зросли з 51,49% до 64,39%, або на 12,9%. При цьому матеріальні затрати скоротилися на 5,63%, а відрахування на соціальні заходи – на 5,44%.

14. Середньорічна кількість простих акцій протягом 2018-2021 років становила 213078, скоригований чистий прибуток на одну просту акцію збільшився із 19,14 грн/акцію до 23,54 грн/акцію із максимальним значенням у 2019 році – 40,85 грн/акцію.

15. У 2018-2019 роках чистий рух грошових коштів був додатним – відповідно 1700 тис. грн. і 4216 тис. грн., у 2020-2021 роках мав місце відтік – відповідно 708 тис. грн. і 262 тис. грн. (табл. 2.9). Фінансова діяльність

протягом всього чотирьохрічного періоду забезпечувала відтік коштів, інвестиційна – притік, операційна діяльність – протягом 2018-2020 років генерувала додатний грошовий потік, у 2021 році – від’ємний потік.

16. Значним є вплив зміни валютних курсів на залишок коштів, який протягом 2018-2021 років збільшився із 598 тис. грн. до 1075 тис. грн. З урахуванням переоцінки валюти відтік у сумі 379 тис. грн. мав місце тільки у 2020 році. Протягом 2018-2019 років найбільший внесок у чистий рух коштів мала операційна діяльність – відповідно 112,32% і 95,85%, у 2020 році – фінансова діяльність (265,17%), у 2021 році – переоцінка валюти (132,23%).

17. Істотні проблеми, що впливають на діяльність ПрАТ «Володарка»: необхідно змінити старе обладнання на високопродуктивне нове, що дасть можливість нарощувати обсяги виробництва, підняти продуктивність праці. Спостерігається низька платоспроможність населення, необхідно захистити вітчизняного товаровиробника держмитом на імпорт товарів народного споживання.

18. ПрАТ «Володарка» постійно працює над впровадженням нових технологій, збільшенням обсягів виробництва на внутрішній ринок, на експорт. збільшення обсягів виробництва на внутрішній ринок, на експорт. Планується додатково закупити обладнання в пошивочні цеха з метою збільшення, продуктивності праці. Витрат ПрАТ «Володарка» щодо досліджень та розробок у 2021 році не було. Конкурентоспроможність ПрАТ «Володарка» забезпечується: сучасним дизайном, інноваційними технологіями крою та шиття, кваліфікованим персоналом, високою якістю готової продукції, наявністю власного бренду, який є впізнаваним.

19. Стратегічна карта дозволяє розробити конкретні заходи зі зміцнення конкурентоспроможності підприємства на основі максимального використання інноваційного потенціалу за умови відповідного фінансового, маркетингового, кадрового забезпечення та виконання зобов’язань соціального та екологічного характеру.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Андрущенко О. Ю. Фінансовий механізм забезпечення санаційної спроможності суб'єктів підприємництва промислової галузі. *Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Сер. : Економічні науки.* 2013. № 4. С. 145-149.
2. Бегларашвілі О. П. Деякі аспекти впровадження клієнт-орієнтованої стратегії на підприємстві. *Формування ринкових відносин в Україні.* 2011. № 8. С. 95-99.
3. Бондаренко В. М. Формування інноваційної стратегії в підвищенні конкурентоспроможності підприємства. *Економіка. Фінанси. Право.* 2015. № 9(2). С. 4-7.
4. Буряк Л. Д., Кремпова Н. Л., Лесько М. В. Удосконалення фінансового механізму формування ПДВ суб'єктів підприємництва. *Формування ринкових відносин в Україні.* 2013. № 10. С. 120-125.
5. Васильківський Д. Методологія моделювання процесу ухвалення управлінських рішень при розробці і реалізації стратегічних напрямів підвищення економічного потенціалу підприємства. *Економічний аналіз.* 2013. Т. 12(3). С. 71-75.
6. Васьківська К., Петрик І., Ярмольський С. Фінансово-економічний механізм розвитку малого підприємництва. *Вісник Львівського національного аграрного університету. Серія : Економіка АПК.* 2013. № 20(1). С. 131-137.
7. Вериженко І. Механізм державної підтримки малого та середнього підприємництва в умовах світової фінансової кризи: французькі уроки для України. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Економіка.* 2011. Вип. 124-125. С. 68-71.
8. Гайович В. Ю. Фінансовий та економічний механізми екологічно безпечного підприємництва: правовий аспект. *Вісник Університету банківської справи.* 2020. № 2. С. 88–95.

9. Гарафонова О. І., Янковий Р. В. Застосування інновацій та інноваційних методів антикризового управління на вітчизняних підприємствах легкої промисловості в умовах кризового стану в країні. *Науковий вісник Чернігівського державного інституту економіки і управління. Серія 1 : Економіка*. 2014. Вип. 4. С. 66-71.

10. Дудченко Н. Мале підприємництво та фінансово-економічний механізм його розвитку. *Збірник наукових праць Черкаського державного технологічного університету. Серія : Економічні науки*. 2014. Вип. 36(2.1). С. 130-135.

11. Захарченко В. І., Березовський О. В. Вплив інноваційної стратегії високотехнологічного підприємства на його конкурентоспроможність. *Економіка. Фінанси. Право*. 2017. № 11(3). С. 17-20.

12. Зінченко О. А. Теоретико-методологічні підходи до удосконалення золотого правила фінансування з метою підвищення гнучкості та ефективності інноваційного розвитку СГД. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку*. 2013. № 776. С. 244-249.

13. Зубатенко О. М., Зубатенко А. В. Щодо упорядкування інформації у єдиному державному реєстрі юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців. *Форум права*. 2011. № 4. С. 302-307.

14. Калінеску Т. В. Механізми інноваційної взаємодії суб'єктів господарювання в контексті трансформації економіки знань. *Часопис економічних реформ*. 2020. № 4. С. 38-44.

15. Калінеску Т. В. Обліково-фінансові механізми соціально-економічного розвитку суб'єктів господарювання. *Часопис економічних реформ*. 2021. № 1. С. 50-57.

16. Калмиков О. В. Фінансово-кредитний механізм сприяння малому підприємству. *Економічний вісник університету*. 2015. Вип. 27(1). С. 173-178.

17. Калмиков О. В. Механізм державної фінансової підтримки розвитку малого підприємництва в Україні. *Молодий вчений*. 2015. № 2(6). С. 1092-1095.
18. Колесник Н. В. Особливості подання фінансової звітності фізичними особами-підприємцями на спрощеній системі оподаткування (І та ІІ груп). *Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу*. 2015. № 1. С. 144-147.
19. Косова Т.Д., Ярошевська О.В. Фінансові інновації як основа розвитку держави, банків, страхових компаній, підприємств. *Фінансові важелі соціально-економічного механізму взаємодії суб'єктів господарювання різних типів та сфер діяльності: колективна монографія / За заг. ред. А.Г. Семенова*. Херсон : Видавничий дім «Гельветика», 2020. С. 332 – 345.
20. Лаврененко В. В., Аниськіна І. В. Сутність та складові клієнт-орієнтованого управління СГД. *Інвестиції: практика та досвід*. 2013. № 12. С. 58-61.
21. Лайчук С. М., Поліщук І. Р. Статистичний аналіз ефективності діяльності фізичних осіб-підприємців: галузевий аспект. *Ефективна економіка*. 2021. № 4. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2021_4_40
22. Левус Є. В., Шалак М. І., Вітоль О. Я. Аналіз ефективності аспектно-орієнтованої реалізації для забезпечення супроводу системи клієнт-серверної архітектури. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. Серія : *Інформаційні системи та мережі*. 2015. № 829. С. 177-186.
23. Матюха М. М. Особливості формування управлінської звітності про сукупні доходи (витрати). *Економічний часопис-XXI*. 2013. № 1-2(2). С. 45-48.
24. Мицишин І. Р. Аналіз державних механізмів фінансового забезпечення малого та середнього підприємництва Львівщини. *Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України*. 2014. Вип. 4. С. 263-271.
25. Несенюк Є.С. Механізми реалізації економічних стратегій інноваційної конкурентоспроможності підприємств легкої промисловості. *Причорноморські економічні студії*. 2019. Вип. 39-1. С. 147-154.

26. Несенюк Є.С. Теоретичні засади розробки і реалізації економічних стратегій інноваційної конкурентоспроможності підприємств. *Причорноморські економічні студії*. 2018. Вип.28-1. С.232-238.

27. Осадча Г. Г., Степанюк А. В. Калькуляція собівартості в системі «директ-костинг» та в системі повного розподілу витрат на виробі («абзорпшен-костинг»). *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія : Економіка*. 2015. Вип. 1(1). С. 246-249.

28. Остафій-Тижай М. М. , Ярема Б. П. Теоретичні основи елементів фінансового механізму державної підтримки підприємництва. *Економіка. Фінанси. Право*. 2015. № 12(2). С. 48-51.

29. Павлюк Л. Формування фінансово-ресурсного забезпечення реалізації механізмів розвитку підприємництва. *Економічний часопис Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки*. 2017. № 1. С. 82-89.

30. Петик М. І. Модель функціонування механізму формування фінансових ресурсів суб'єктів підприємництва. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2012. № 22.7. С. 253-258.

31. Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010 № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>

32. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: закон України від 16.07.1999 № 996-XIV (в редакції від 30.09.2015р.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14>

33. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 № 73. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>

34. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 15 «Доходи»: Наказ Міністерства фінансів України від 29.11.1999 № 290. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99#Text>

35. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 16 «Витрати»: Наказ Міністерства фінансів України від 31.12.1999 № 318. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00#Text>
36. Про захист економічної конкуренції: Закон України від 11.01.2001 № 2210-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2210-14#Text>
37. Про інноваційну діяльність: Закон України від 04.07.2002 № 40-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>
38. Родіонова І. В. Оцінка інноваційних ризиків на підприємствах легкої промисловості та шляхи їх мінімізації. *Mechanism of Economic Regulation*. 2012. № 4. С. 204-209.
39. Сидорчук І. П. Фінансова складова механізму стимулювання розвитку суб'єктів господарювання. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2017. № 5. С. 240-243.
40. Скрыпник М. И. Система калькулирования «директ-костинг»: преимущества и недостатки. *Збірник наукових праць Черкаського державного технологічного університету. Серія : Економічні науки*. 2010. Вип. 25(1). С. 47-53.
41. Тимощенко К. С. Системний підхід у формуванні поняття механізму фінансової безпеки суб'єкта підприємництва. *Інвестиції: практика та досвід*. 2013. № 17. С. 79-82.
42. Тимощенко К. С. Функціональне навантаження механізму фінансової безпеки суб'єкта підприємництва. *Економіка та держава*. 2013. № 12. С. 66-70.
43. Тимощенко К. С. Структура механізму фінансової безпеки суб'єкта підприємництва. *Вісник Дніпропетровського університету. Сер. : Економіка*. 2013. Т. 21, вип. 7(3). С. 89-96.
44. Тищенко А. О. Правові засади обліку фізичних осіб суб'єктів фінансового контролю. *Держава та регіони. Сер. : Право*. 2013. № 1. С. 104-109.

45. Тімофєєва О. М. CRM-стратегія клієнт-орієнтованого маркетингу. *Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг*. 2009. Вип. 2. С. 656-663.

46. Чимшит С.И., Чалапко Л.Д. «Золотое правило» финансовой устойчивости. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2015. Вип. 25.4. С. 193-199.

47. Швець С. М. Застосування золотого правила фіскального режиму: уроки для України. *Фінанси України*. 2018. № 9. С. 91-111.

48. Шулла Р. С., Повідайчик М. М. Концептуальні підходи до організації системи управлінського обліку «директ-костинг»: зарубіжний досвід та можливість його адаптації у вітчизняній теорії та практиці. *Науковий вісник Ужгородського університету. Сер : Економіка*. 2013. Вип. 4. С. 247-254.